СВОБОДА
LIBERTY

Часопись для руского народа в Америцї і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XVI Ню Иорк, Четвер, 13-го Лютого 1908. Число 7 — Vol. XVI. New York, N. Y. Thursday, February 13, 1908. No. 7

Справоздане контрольної комісиї з дня 4. лютого 1908.

Послідна контроля Р. Н. С. з кінцем мая 1907 р.

Готівка з кінцем мая 1907 р. виносила $34.698·82.

З того:	
Фонд сирітский	$20.623·81
„ резервовий	5.574 54
„ народний	728·62
„ бідних	728 62
„ розпорядим.	7.043·23
разом	34.698 82
Прихід за юнїй	8.582 68
Розхід за юнїй	5.874 19
Готівка з кінцем юнїя	$37.407·31
З того:	
ф. сирітский	21.327 12
ф. резервовий	6.174·89
ф. народний	812·41
ф. бідних	812 41
ф. розпорядимий	8·280 48
разом	37.407 31
Прихід за юлїй	10.267·26
весь прихід	47.674 57
розхід за юлїй	10.564·90
готівка з кінцем юлїя	37.109 67
…того:	
…рітский	21.455·40
…езервовий	10.119·85
…ародний	897 81
…дних	897 81
…зпорядимий	3.738·80
разом	37.109 67
…д за август	10.052·37
…івка з кінцем …лїя	37·109 67
… прихід	47·162·04
… за август	8.817 83
…зка з кінцем …уста	38 344·21
…о:	
…т.	22.355 40
…вовий	10.643·51
…дний	983 96
…	983 96
…рядимий	3.377.38
разом	38 344 21
…а септем.	9.593·85
… кінцем	38 344·21
… прихід	47 938 06
…септемб.	8.267·40
… кінцем …ра	39.670 66
З того:	
фонд сирітский	23.213·18
фонд резервовий	11.193·79
фонд народний	1.070·12
фонд бідних	1.070·12
фонд розпорядим.	3 123 45
разом	39.670 66
Прихід за октобер	8.500·70
готівка з кінцем септембра	39·670·40
разом	48.171·10
Розхід за октобер	7.742·90
готівка з кінцем октобра	40·428·20
З того:	
ф. сирітский	23.266 .
ф. резервовий	11.830·83
ф. народний	1.157·31
ф. бідних	1.157·31
ф. розпорядимий	3.015·82
разом	40·428·20
Прихід за новембер	9 676 67
готівка з кінцем октобра	40.428·20
разом прихід	50 104 87
розхід за новембер	9.497.30
готівка з кін. нов.	40.607·57
З того:	
ф. сирітский	22.634·43
ф резервовий	12 451·62
ф. народний	1.247 44
ф. бідних	1.247·44
ф розпорядимий	3 025 64
разом	40 607 57

Контролю переведено но конець Новембра 1907 р. і знайдено готівки **40 607 57**

Від послідної контролї приступили слїдуючі нові братства, т. є. від 1 юнїя 1907 р:

- В. 166. Бр. св. Петра і Павла в Barnesboro, Pa.
- В. 167. Бр. св Петра і Павла в Cumbula, Pa.
- В 168 Бр. св. Николая в Amsterdam, N. Y.
- В. 169. Бр. св. Іоана Хрестителя в Scranton, Pa.
- В. 170. Бр. св. Іоана Хрест. в Chauncey, Pa.
- В 171. „Запорожска Січ“ в Pittsburg, Pa.
- В. 173. Бр. св. Ольги в Cleveland, O.
- В. 174. Бр. св. Николая. в Oxford Furnace, N. J.
- В. 175. Бр. св. Николая в Detroit, Mich.
- В. 176. Бр. св. Николая в New Burgh, Ohio.
- В. 177. Тов. Івана Франка в Vegreville, Alta Canada.

Виступило Братство св. Петра і Павла В. 154 New Britain, Conn., зазначуючи, що по поліпшеню стану працї вернуть назад.

Стан членів:

Від Юнїя 1907 до кінця Януаря 1908

приступило: 2635
виступило: 1666
969

Отже сьвіжих членів від контрольної комісиї приступило до Р. Н. С. 969.

Стан членів на ціле посмертне виносить 8403, на ½ посм. 778. Дїтий 1311.

Рівночасно посьвідчуємо що по переведеню як найточнїйшої контролї знайдено все в як найліпшім порядку.

Книги секретаря, касієра, і предсїдателя годять ся цїлковито.

Кождий фонд есть зложений на осібну книжку банкову. Книги чекові годять ся з книгами банковими.

Посмертне виплачувано як найточнїйше в своїм часї, всюда видко порядок взірцевий а при тім на кождім кроцї видко що Р. Н. С. розвиває ся як найлїпше, що есть одинокою заслугою головних урядників, котрим належать ся повне признане. —

Jersey City N. Y.

4 лютого 1908.

о. Лев Левіцкий
Йос. Стеткович
Стеф. … …зурка.

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америцї.

Розмет за місяць Сїчень 1908.

В.	16 Гвіздак Петро, ум. Дец. 8 07,	1000 00
В	76 Добош Ілько, ум. Дец. 14 07,	1000 00
В.	61 Бірко Іван, ум. Дец. 18 07,	1000 00
В.	11 Пашкевич Лука, ум. Дец. 22 07,	1000·00
В	7 Ноґа Петро ум. Дец 8 07,	1000.00
В.	7 Ґурет Петро, ум. Дец. 19 07.	1000.00
В.	146 Турковский Михайл, ум. Дец 24, 07,	1000·00
В.	114 Ґузей Іван, ум. Ян. 3 08,	1000·00
В.	86 Худик Анна, ж. Івана, ум. Ян. 1 08,	400.00
В.	72 Машляк Павло, з. на утрату зору ока	200.00
	Разом	8.600·00
	Платня гол. урядників за Сїчень	165·00
	Адмінїстрація Союза за Сїчень	81·41
	Весь розхід виносить	8 846 41

Розмет платить 8401 членів на ціле посмертне (кождий по 1·01 дол.) і 768 членів на пів посмертного (кождий по 51 цнт.). Крім того кождий член платить за орґан „Союза“ по 10 цнт., на Фонд Резерв. по 2 центи, на Фонд Народний по 1 центї, на Ф Бідних по 1 цнт.

Член на ціле посмертне платить 1·15 дол., а на половину посмертного 65 цнт.

К. Кирчів, предсїдатель. *С. Ядловский*, секретар.
А. Шаршонь, касієр.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

		Лютий.
13	Ч.	Кира. Івана
14	П.	Трифона муч.
15	С.	Стрітеніє Господне
16	Н.	34 по С., Мит. Ф. .....
17	П.	Ізидора, Авраамія
18	В.	Аґафії муч.
19	С.	Вукола, Юліяна

— …ові часописи. В Глїбокій, Буковина, Австрія, почала виходити нова ілюстрована двотижнева часопись як орґан буковиньської-української соціял-демократії під назвою „Борба“. Передплата на рік виносить 3 корони. Адреса: Борба, Глїбока, Буковина (Австрія).

Рівнож в Петербурзї почало наново виходити „Українське Бжільництво“, ілюстрована часопись посьвячена пасічництву. Передплата річна виносить 1 рубля. Адреса: „Українське Бжільництво“ Петербург (Росія) ул. Конная, 5.

У Львові з днем 1-го січня 1908 вийшло 1-ше число літературно-наукової часописи „Бжола“ Часопись, як зазначено в статі „Від Редакції“ стоїть на становиску безпартійнім і містить в собі нариси, оповіданя, поезії і статі наукові. Річна передплата для Америки виносить 2.00 дол. Адреса: „Бжола“, Львів ул. Вірменьска 25.

— Тижнева українська часопись в Галичинї „Гайдамаки“ видавана М Петрицьким перестала виходити з днем 1-го січня 1908 р. задля грошевих клопотів

— О. А. І. Заклиньский гр.кат. сьвященник приїхав 29-го до Вінніпеґу, где обійме заряд церкви сьв. Володимира і Ольги.
(Кан. Фарм.)

— П. Микет… Доник член руского Комітету еміґраційного в Куритибі (Бразилія) зістав іменований яко товмач наших еміґрантів. („Зоря“)

— Русини в містї Portage La Prairie приступають до будови Народною дому. В домі має містити ся читальня, обширна галя на всїлякі забави, представленя і концерти. Провадженє дому буде на кооперативній підставі: кождий з членів буде поносити рівну часть розходів.
(Кан. Фарм.)

— Дволїтна військова служба в Австрії. Як доносять з Відня, приготованя до заведеня дволїтної військової служби вже скінчені. Число рекрутів буде підвисшене о одну третину. Крім того буде утворений корпус професийних підофіцирів. Мають бути змінені також приписи що-до виобразованя вояків в тім напрямі, щоби вояк в двох роках навчив ся всего того, чого доси учили в часї трех лїт.

— Американьска фльота має в половині марця с. р. причалити до залиму Магдалини в полудневій Калїфорнії і там буде відбувати через місяць вправи. Потім поплине фльота на північ до Филипиньских островів, звідтам до Япану (мабуть показати свою силу), а з Япану заверне на полудне, загостить до портів Гонконґ, Сінґапур, Кольомбо, потім на Аден перепливе Червоним морем і Суезким каналом на Середземне море і через Ґібральтар поверне до Нового Йорку, відбувши 30.000 мель дороги.

— Жіноча кандидатура до сойму. До ческого сойму кандидує також одна женщина, п. Каролина Мах, редакторка соціялістичної часописи „Zenskie Listy“. Кандидує вона в IV. дїльницї міста Праги. Має се бути кандидатура не лише демонстраційна, але зовсїм серіозна. Соціялісти виходять з того становища, що в Чехії мають право голосованя мужчини і женщини, бо у виборчій орґанізації до ческого сойму нема ніякої згадки про пол. Активне виборче право мають ті горожане, що оплачують означений податок і фактично женщини виконували виборче право без ніяких застережень. Пасивне виборче право має той, хто в якійсь курії є управнений до голосованя, скінчив 30 лїт і не виключений від права вибору та вибиральности. Наслїдком того женщини в Чехії не є виключені ніякою вимковою постановою від активного і пасивного права вибору.

— Спадщина в бомбі. В Парижі у Франції помер недавно один анархіст. Полишив по собі всього спадку тільки бомбу зовсім приготовлену на око, до вибуху. Бомбу з великими осторожностями завезли до арсеналу і відчинили. В серединї не було пороху анї динаміту, зате було 10 тисяч франків в золоті і паперах. Сей спадок одержить брат помершого, бідни робітник з численною родиною.

— Завзятий Мазур. Мазурскі кольоністи з Волосянки (Галичина всхідна) спроваджують собі на сьвята горівку в 5-кільоґрамових бляшанках зі Львова. Так було і сего року, Один з них замовив 5 кільоґр. „контушівки“ і надіяв ся, що она прийде на почту в Славску в пятницю то є 20. грудня 1907 і тому того дня зголосив ся по посилку. Тимчасом горівка спізнила ся, а Мазур переждавши на почтї цїлу пятницю, заночував вже там. В суботу дармо ждав на горівку, недїля також не дописала, аж в понеділок т. є 23 грудня вечером урадований повернув з горівкою до дому.

— 3000 лїтний дуб. Підчас реґуляції ріки Ниси на Шлеску видобуто з річного намулу величавий дубовий пняк. Праця над добутєм сего пня була великаньска. Шість коний не було в силї рушити його з місця, а грубі ланьцухи рвали ся неначе павутинє. По видобутю показало ся, що се є пень величезного дуба. Дерево є наскрізь однаково чорне і цїлком здорове. Після ореченя знатоків дуб сей ріс що найменче 1000 лїт а около 2000 лїт пень лежав в намулї — так що загальний єго вік виносить 3000 лїт.

— Подаю до відома інтересованих, що моя адреса теперішна така:

Rev. V. S. Hryvnak,
Box 375, Olyphant, Pa., Lack. Co.

Братя!

В Америцї страшна нужда! H 25

Робучий народ. особливо новоприбулі іміґранти, без заняття з голоду помирають.

По великих містах люди сплять по пивницях, стайнях, долах, а деякі не найшовши і такого кутка, цїлі ночи на улицях проводять.

Є люди що по два три днї нїчого не їли.

В Ню-Йорку кількох від голоду і зимна на улици померло.

А зважте, що бідї ще не конець. Тепер зима, роботи брак, а кождий корабель все сьвіжих іміґрантів привозить.

Поможіть же чим можете. В кого нема гроша, нехай б дай напише, если на его плейзї е робота.

Всї письма і гроші засилайте до

Slavonic Immigrant Society
35 Brodway
New York. N. Y.

Дорогі Брати Родимцї!

Один однісенький в Америцї Русин академик на лїкарскім факультетї не може докінчити своїх студий хоть бракує ему лише послїдного іспиту, а то з причини браку средств матеріяльних. Сирота не маючи з відки роздобути гроша на оплату за науку ($100.) і на прожиток хоче перервати студії. В імени людскости і народної солїдарности просимо Дорогих Братів краян о поміч для чоловіка давшого вже докази свого щирого руського серця і патріотизму. Пожичте, а він відплатить ся колись не вдовзї. Складки прошу слати, на адресу:

Dm. Kapitula,
McAdoo, Pa.

Олекса Пристай,
парох McAdoo, Pa.
Дм. Капітула, куратор.

Петро Козаренко.

Вражіня весняної ночи.

Природа се велика книга без краю. Цілий сьвіт, в ній читае, на ній учать ся всі віки. І віхто — міліони літ і віків не здужають до краю еі дочитати, зглубити, зрозуміти, витолкувати... А чим хто глубше в ню вчитуе ся, тим більше краси вдоволеня находить, тем чистійша і шляхотнійша есть радість его. І якась твереза сьвіжість — якась духова і тілесна сила животна огортае читача сеі безкрайнѣі книги і будить в нім духа для всего що красне і внесле, для ідеалів...

Отворім сю книгу на одній з безчисленних, сб ширних сторін.

Погідна ніч.... Незлічимі сьвітила небесні льлють море якогось лагідного, таемничого сьвітла на землю і огортають мовчаливу і глубоко задуману. А зза гори підносьть ся маленькі тумани хмарок — наче гадки сеі задуманої земні і природи і буяють, уносять ся лагідневько по голубому, высокому небосклоні і принимають многі, ріжнородні подоби і форми... природа думае... гадае . рефлектуе..

І як тінь дерева стелить ся по рівнині, як образ того дерева малюе ся в рухливому ручаю, так відбиваесь ціла природа зі своіми сотворінями і зі всіма своіми силами в послідному найвисшому обяві сили і могучости своеі — в гадці чоловіка.

Гадка чоловіка, се стрійний звучний акорд, що звенить згідно зі всіми звуками розкиненими в природі. Ціла природа в ній малюе ся як образ річний в природі...

Думати — то жити; відси починаесь жите наше. Не тогди, коли в лоні матери злучили ся наші члени, не тогди, як на сьвіт прийшлисьмо, але коли пізналисьмо себе в нас самих — тогди починаемо жити...

* * *

З за гори, з за туману місяць випливае, червоніе круголиций, — горить... Тихо... Тілько часом легенький вітрець дмухне, гряне спресь об грудь твою, об серце — і кров забе живійше і вдарать в душу і розбурхае і розжарить..

А я стою під тим зьвіздистим, розлогим шатром і гляджу в голубе небо, в ті химерні, живі облаки, в ті зьвізди, що моргають бистро своіми золотими очима, на невтомленного охотника оріона, на поломаний віз Давида і на тебе ясний велечавий друже... Що за лад незмішаний! Часом хиба неслухняний метеор відорве ся нерозважно, заточить каблук і згине. Сьвіти порушають ся уміренно, спокійно, маестатично... А над всіма уносить ся якийсь ледва дослідний шепіт. — Тайна гармонія сьвітів.

Хтож порозставляв сі тіла небесні, хто витичив ім дорогй, хто удержуе сей незмінний лад і порядок в тім безграничнім просторі, хто розляв, сю чудову гармонію? — Боже! Се діло рук Твоіх. Твоя премудрість розмістила ті сьвіти, всемогучість наставила а промисл Твій ними рядить... Боже! діло Твое величаве, незвичайне! А який Ти?! Кори ся все сотворіне перед лицем Его! І ти душе моя, голоси гимн хвали великому Сотворителеви.

Молочна дорога сяе одностайним морем сьвітла. Білолиций місяць колише ся по блакітнім просторі неба, гуляе свобідно, тихесенько, скрада очи ся поміж зьвіздами. Тихо, супокійно і торжественно повзають сірі облаки по високім не ясним небі. Моргаючи зьвізди сьють своім блідим сьвітлом. Недослідна краса природи!..

І чоловік, котрого не вдоволяе сама упоююча краса еі, поважив ся міряти еі сили, обчисляти величсах тіл! Повважив ся — і в значній мірі доказав свого. Се справді велит в никлому тілі! Але рівночасно пізнае свою скінченість; на кождім кроці торкаесь питань, котрих розвязати не в силі, стрічае перепони, котрих умом своім усунути не здужае. І пізнае безконечність і величавість Бога і покоряе ся ему..

* * *

Між зірками гляджу тебе, зірко наша. Чом зайшлась за хмара? Чом не глянеш на опущену сироту — вдову Україну та на еі синів. Сияни ясним проміном і осьвіти сьвяту землю і еі дітий! Розрий могили, розбуди „чубатих, завзятих Славян“! Нехай встануть, споглянуть на свою неньку і заступлять ся за неі..

І бухнуло вромя і повіяв вітер і пошептав в бурянами на могилах... І могили розтворяють ся... Встають гетьмани і стае рядами війско запорожске... Оживив ся степ.. і рознеслась пісня із грудий козачих — сильна, торжественна... бряск збруі козацькоі.. і загреміли степи...

Але що діесь?.. Диво! все зникае.. Се був сон... мрія ..о як чудова мрія..

Все зникло! Ні ти зірко сьвіти ясній ше! Ти всьміхаеш ся?! Щире Спаси — Біг тобі; я маю сильну надію, кріпку віру в ясну, красну будучність. Маю сильну надію, що сьвітло твое осліпить блимаючі в покутанях марева..

Відотхнувем. Гляджу на зьвізди — і всі зьвізди поглядають своіми золотими очима на мене... як ту любо віддихати повними грудьми!..

І віддихаю повно — широко! І розтворяю моі зіниці так широко — далеко, ще більше бачу сьвіта, як видний круг занимае.. Широко витягаю моі рамена.. А гадка моя летить в пропасть небес і поривае душу мою ..

Карта книги природи відвертае ся.

Ко... липень 16 — 1907.

Як повстали москвофіли?

(Дальше).

Польща упала. Сусідні держави Росія, Німеччина і Австрія розділили поміж себе цілу Польщу. Підчас розбору польської держави, Галичина, на яку ми у сій нашій статі, яко на край, де зродило ся москвофільство в такім виді, в якім оно ниньки є, передовсім будемо звертати увагу, дістала ся під пановане Австрії.

Першим австрійським цісарем до котрого вже й належала Галичина, був цісар Йосиф II, син цісаревої Марії Тереси.

Сей цісар щиро бажав добра своїм підданим а будучи сам високо просьвіченим, знав що першим кроком до поправи народньої долі, се просьвіта. Він закладав школи і в них казав учити народною мовою, то є Русинів по руськи, а Поляків по польськи.

І тут показала ся з Русинами біда. Кождий нарід мав свою письменну мову і на ній починав учити свої діти, а **Русини навіть самі не знали якою мовою писати їм шкільні книжки.** Руський нарід через пятьсотлітне пановане польської шляхти стратив як се було повисше розказано, всі свої висші стани, то є більше вчених людий, а при ньому остали лише темні, нанщизняні селяни, які не знали навіть що се таке наука Всі люди з поміж Русинів що брали ся до якої небудь науки, мусіли вчити ся по польськи, отже кождий вчений Русин з тих часів мав таке пересьвідчене, що наука може бути лишень на польській, себ то на **панській** мові, а не може бути на рідній, простій, мужицькій, руській мові.

Аж тут цісар Йосиф І. наказав, що Русини мають учити ся по школах своєю, рідною, руською мовою, бо він знав, що **наука найлекше іде на рідній мові,**

От він наказав руським духовникам писати руські шкільні книжки. Але вони привикли до того, що наша народня руська мова се мова хлопська; самі не знали, як їм писати Простою мовою писати стидали ся, а якоїсь „панської“, руської мови не було. От і вони зробили для руських шкіл якусь дивоглядну, ніби-руську мову, в котрій були помішані і руські і польські і церковні слова. Се — казали вони — ніби наша, „учена“, „панська“ мова.

Такою мішаною однак мовою ніхто нігде не говорив, ніхто єї не розумів і ніхто не міг єї полюбити. Почали нею учити в висших школах, а навіть у найвисшій, на університеті у Львові. І вийшло таке, що кождий нарід став брати ся до науки і просьвіти на рідній мові, а Русини як були темні, так і остали, бо на такій дивоглядній, мішаній мові, якою ніхто не говорив, **наука ішла дуже спірно,** ніхто **не хотів на тій мові учити ся,** і **молоді Русини воліли вчити ся по польськи а навіть по німецьки, ніж тою язиковою саламахою.**

Вийшло таке, що всі народи Австрії почали видавати книжочки і газети для народа писані простою, народною мовою (польською, чеською чи німецькою — як для кого). Всім засьвітила яснійша зоря. **Лиш одні Русини не знали, що з собою почати.** Тодішні руські осьвічені люди (а були се самі церковні достойники) вважали свою рідну, руську мову за хлопську, непридатну до письма. Навіть говорити нею стидали ся не то, щоб писати.

Коли так руські духовні інтелігенти гадали-міркували, що з сим ділом зробити, то Поляки користаючи з того сказали, що осібного народу, Русинів, цілком нема, а в школах треба учити і книжки писати — по польськи, бо се є письменна мова і для Русинів.

Ось тепер найшли ся тодішні Русини в клопоті. Церковною мовою, тою що були писані церковні книги також було зле писати, бо се мова стародавня і єї ніхто не вживав. Вона є вже **мертва мова,** а до просьвіти треба мови живої, якою **тепер** люди говорять, а не такої, якої колись, в давні часи уживали. Хлопської мови знова не хотіли брати у книжки.

Вкінци деякі інтелігенти подумали таке: „Коли сеся мова, що нею говорять наші хлопи нездала до книжок, то треба десь такої мови позичити“.

Як зичити, то зичити. Не думаючи довго позичили собі **російської мови,** сказали що се має бути наша письменна мова і думали, що вже тепер всьо буде гаразд.

Чомуж тим патріотам прийшла гадка зичити російську мову, а не яку иньшу?

Щоб на се питанє відповісти, мусимо сказати кілька слів про російську мову.

III.

Росіяни, або — як наші люди їх зовуть — Москалі, повстали разом з Чехами, Поляками, Русинами, Болгарами, Сербами, Хорватами, Словінцями, Словаками і т. д. **з одного пня, з Славян.** Славяни зайшли до Европи в дуже давних часах. Розійшли ся вони по просторих і незалюднених тоді зовсім землях і стали жити. Земля була урожайна, ліси богаті в зьвірину, ріки в рибу, отже і жити було тут добре

Славяни не творили одного народу, лише ділили ся на сотки дрібних племен. Згодом, поволи, з малих славяньских племен почали творити ся великі народи, а зростаючи в силу стали познакомлювати ся з иньшими, неславянськими народами, як от з Греками Німцями, Французами та Італійцями.

Славянські народи були єще той час поганами, не мали християнської віри. Не мали вони і письма ніякого. Зійшовши ся з сусідами, що мали вже письмо, що були вже й Християнами, Славяни стали приймати від них і одно і друге. Чехи і Поляки приняли віру від Німців, а письмо приняли **латинське,** бо тим письмом (ще й латинською мовою) було писане се евангеліє, з котрого Поляки учили ся християнської віри.

Треба знати, що під той час письменними людьми були лишень священики і монахи, та вони писали лишень про церковні справи і про віру, а уживати письма в справах сьвіцких вони уважали за великий гріх. Письмо уважало ся за сьвяте і призначене виключно лишень до церковних книг.

Уважаючи письмо за цетикальну сьвятість, тодішні письменні люди-духовники забороняли що небуть зміняти, перемінчувати в ньому. Але тепер і се вже минуло ся. Люди тепер знають, що письмо, то є неначе зверхна одежа слова, мови. І коли хто напише яку дурницю, або погану річ, то хотяйби убрав єї в найгарнійшу одежу — письмо, то погана річ все таки лишить ся погана; а коли по мудрому і чесно написано, то за письмо, хотяйби і не добре, люди вибачать.

Тому то і письмо зміняє ся подібно як і одежа. Тямучі, учені люди усувають в нього те, що є лишнє і чого не треба, і в тім нема ніякого гріха, ба і шкоди в тім нема ніякої, лиш пожиток. З тих людий, що букви уважають за сьвяту річ сьміють ся нині як з малих, нерозумних дітий.

Отже як сказано, Поляки і Чехи принявши в давних часах латинську евангелію, приняли з нею також і латинське письмо і уживають його досі, лиш назвали його польським (або чеським), хоч властиво не є воно ні польске ні чеське, лише латинське. Тим самим письмом пишуть Англійці, Італійці, Гишпанці, Французи і дуже богато ріжних народів. Мови у них суть ріжні, але букви однакові.

Русини приняли евангеліє від **Греків і Болгарів** а від них взяли і письмо. Словянські апостоли Болгарії, сьв. **Кирило і Методий,** змінили дещо в грецькій азбуці і написали на староболгарській (або як у нас називають на старославянській) мові евангеліє для охрещених Болгарів, Сербів і Русинів. Того „славянського“ письма зразу уживали також лишень до церковних книг. Потому стали вже писати ним і закони та списувати історию. Се письмо називало ся **кирилиця,** від імени апостола Кирила. Однак коли сего письма стали уживати і до сьвіцких справ, показало ся, що карлючковатою кирилицею дуже тяжко і незручно писати. Тому учені люди змінили дещо в кирилици і зробили нову, славянську азбуку. Сї по церковному назвали **гражданка,** себто азбука для **сьвіцких** (гражданських) **справ.** Таким чином ті славянські народи, що приняли від Греків християнську віру мають тепер два письма: „кирилицю“ для церковних книг, а „гражданку“ для сьвітських Гражданкою пишуть тепер Русини, Росіяни, Серби і Болгари.

Через те, що російська мова пише ся тою самою азбукою що і наша, тому на перший погляд ока виглядають сї мови до себе подібно.

(Дальше буде).

Надіслане.

Ніби редактор отвітительний гаспадін Жинчак Шмід сидить собі спокійненько в Mahanoy City, а бойсяки від смаркатої шмати в Олифанті розбрикались і самі вже не знають як і що мають писати на Владику. Га! може і тоє? Они мають данноє свише на тоє все. Ктож то знає політику тих рублехватів? Знов і друга річ природна. Прецінь в Олифанті ще животь старесенькі, сивий як голуб татунцьо Обушкевич не без того, аби і они все час від часу дещо не викребнули пером в своім багні, сховавши ся поза Veritas. Они аж надто мудренькі — помимо того, що подякували, чи там зреклись редакторства, аби Боже хорони Владика не гадав, що они против него. Так то по фарисейски, їм все в голові крутить ся, і вертить ся мовби їм хто паприки до носа напхав вмісто табаки; все своє гадають і клепчуть, що то в тій ко один мученик за гр кат. віру [illegible]ню; а тії другі сьвященики враз з епископом Сотером, то суть радикали-атеісти безбожники.

Таж то не шпас — они д. 15. Януара с. р. так тим затурбовались, що вмісто з Скрентону поїхати до дому загнались аж до Вашінгтону. Та чувєм, що з відтам мусіли сарака пожичити собі на тікет, бо інакше мусілиб були на фрейті вертати до дому.

Того самого дня в Вашінгтоні відбулось засідане голови. контрольорів від „Соєдиненія“, де не лише приналежащі, но з'їхались всі і вся тої бранжи на чолі главного предсїдателя Івана Угрина — з тим наміреним, аби здеградувати конечно епископа у Ап. делеґата. Як чую, то Ів. Угрин мав цілу кишеню паперів а все на епископа. Но якось конець кінцем урадили пробовати інакшого способу, а може Ап. делеґат на тоє дорадив їм вислати двох делеґатів не де будь, але таки впрост до Риму а потому до угорских епископів до Валія і Фірцака, щоби їх повідомити, що ми такого епископа не хочемо як Сотер Ортиньский.

Цікаво чи і татунцьо при случайности зблукали не заблукали часом до Ап. делеґата — представитись яко мученик і роспинатель за гр. кат. віру? Они би також раді не раді позбутись Владику, а гадалиб може самі засісти на той стіл, а тогди би не лише унію, но всіх і вся, писателів Григорієвичів, Петровичів і всіх московских прихвостнів посіпак моглиб ще спасти, бо вже не за довгий час приходить їм конець.

В 2-ім числі „Правди“ було всего по трошечки — нашого Владику прозвали поляком, мадяром, сокером, так понижаючо, що чоловік не може собі представити, що то за люди, ї[...] подобаєсь і тоє що з К[...] було описане посіщен[...] ки — та пишуть, аби т[...] чив вже епископа ку[...] туз на шию як Юда[...] фарисеї — [...] не тому о[...] ся, що Хри[...] вісив ся з [...] винно спр[...] ю, і фари[...] редав Хр[...] ків. А так[...] не, бо ви [...] проданця [...] сьте Вла[...] тунцьо [...] Єго п[...] — та [...] покров[...] Влади[...] топит[...]

Ви [...] вич і [...] Бог ви[...] нещас[...] краси [...] в середині с[...] аж так зайш[...] і Епископа [...] сить на вас [...] ку і справед[...]

Я сам від [...] скачу, що ні[...]а серди[...]й Гос[...] післав сюди. [...] видів і знав, [...] мо тож не допус[...] за глисте да[...] вертати біди[...] ду голови свої[...]им „літературним“ язиком — та тепер вже видите, що піде вам з петрового дня—уживаєте всяких способів і штук як би то позбутись того, котрий хоче бідний руский нарід піднести на висший степень. Но Бог нашого Епископа не опустить і з часом все вам книжници, і посіпаки [...] побідить — а тогди буде горе сковскі; не поможуть вам ні гайки ані рублї. Розгавкалисте ся мов собаки, що в Пітсбурґ, На на дяківскій Конвенції Владика обезчестив кацапню Що, може не правду сказав о ваших подвигах? — тим декотрим фацам очи отворились, а навіть писателю Боруховн самому серце здрігнулось, та пішов вечером до Владики на авдієнцію там він каяв ся і пробачав Вла-

дниці, що свою славну брошуру відкличе. Того домагались самі дяки аби Борух тоє відкликав— самі дяки також тую брошуру Владиці представили на Конвенції.

А вам тоє не уподобалось, що тов. Боруха Владика трошки зчесав з гори і дав му науку. Я знаю, якби Владика був похвалив Боруха за єго писательство, котрим ви так чванитесь — а до того, ще відзначив якою рибою, тогди булибисьте хвалили Епископа, що то истинний чалавєк, А тому, що Владика вам правду сказав, ви біситесь мов собаки, та шукаєте яких лиш можете способів якби то Владиці допечи і перешкодити в Єго роботі — звичайно ви звикли по хуліґаньски. З того найлучше пізнати, що ви чесні людкове; той самий Борух, котрий то в своїм часі так писав против „Вістника", против Жатковича — а нині він бере той самий „Вістник" за орудіє і хоче доказати ні се, ні тоє, а Жаткович заступає Боруха яко защитника унії і твердзи. Господи, що то не дієсь днесь на тім Божім сьвіті, один дяк хоче давати науку і наставленія Владиці. Против такого нечестного поступленя Борухового, котрий явно оказав ся против нашого Владики, ми, дяки повинні протестувати, всі як один, бо раз, що то чиста напасть і брехня Борухова, що він предкладає на Владику, а другий раз він оказав ся явним ворогом нашої народности, замаскувавши ся, щоби го ніхто не міг пізнати, скомланувавши ся з Жатковичом і Угрином.

Третий раз він нас дяків всіх узнає нізащо, особливо угорских дяків, а себе кладе за якогось архидяка. Як і Мґ. Жаткович возвишає єго яко найумнійшого дяка писателя, котрий самі небилиці і напасти понисав в своїй брехливій брошурі.

Я сам від себе протестую против такого нападу на Владику. То єсть чиста лож і злоба Борухова на Владику. Неправдою єсть, аби Борух що Владиці відповідав на Єго запитаня — бо ніяк не міг вивязатись—а чи не пригадуєте собі ґаспадін Борух, що вас дяки самі хотіли викинути з Конвенції, а Владика на се не дозволив — і коли дяки зажадали ще раз, аби Борух заявив чи відкличе або не відкличе свою мізерну брошуру. Владика сказав дякам, що Борух був у него вечер і обіцяв, що відкличе все. І коли спитав ще раз Боруха, аби дякам сказав тоє саме, що Владиці сказав — ґаспадін Борух зачав крутити сяк не так — по просту показалось, що Борух повну купу Владиці набрехав в Єго власні очи...

Тепер Борух оправдуєсь в „Вістнику", що він невинно терпить — но не знати, чи єму то вийде на користь. Побачимо.

Михайло Бабій.

З Голіок, Масс.

Дня 28. січня с. р. відбулись тут загальні польскі збори скликані місцевим Віддїлом, так зв. „Соціялїстуф польскіх" в Америці, в цїли обговореня нібито пекучих справ, теперішнього „капіталїстичного краху", а властиво, як можна було догадатись з розкинених відозв, для грімкого запротестованя амер. Поляків проти варшавского ґенерал-ґубернатора Скалона, котрий, як вість несе, — за одним почерком пера, зніс бодай чи не найважнійшу інституцію польску в їх королївстві, себ-то школи, так зв. „Мацєжи Польскєй".

Я далекий, щоб польским соціялам відмавляти рациї в пятнованю московскої олїґархії, котра не зжахнесь і перед найогиднійшим насилєм на підчинених собі елементах, лишень, щоб тільки в який небудь спосіб догодити деспотичній кліці дому Романових!...

Се з одної сторони.

Але з другої сторони менї здасть ся, що і самі Поляки; і то без ріжниці пола чи політичних відтінків, єсли і животіють ще на арені політичній яко нарід то лишень завдяки, мабуть їх скаженому шовінїзмови, котрий поза своє „ми Поляци", не бачить дальше хотьби о стільки, що поза конець свого „польского носа...

Повисше згадані польскі „збори", ріжнили ся від звичайних мазурских галабурд, хиба тільки тим, що промавляв на них звісний польско-соціяльний аґітатор в Америці п. Словік з Балтимор, Мд., котрий, на вступі зазначив, що він, яко револь.-соціял, скорше позволить ся таки власним „родакам" змасакрувати на дрібненькі атомики, а не піддасть ся якій небудь силї, котра змусилаб його коли небудь збрехати, себто допуститись містифікації взглядом соціяльних ідей, чи принципів.

Одначе знаючи сього п. Словіка лично уже від кількох літ, почуваюсь до обовязку і я сказати отсею дорогою своє „здаєть ся менї", що не тільки уже сам Словік, але і другі подібні йому польско-соціяльні аґітатори в Америці, як прим. п. Дембскі, др. Зайончковскі з Ню Йорку і др., як добре не можна відмовити їм здібностий „ораторских" в соціяльному дусі, так добре рівночасно усі вони суть несогірпними брехунами, і шовіністами, в цїлім того слова значіню!...

Усього польского народа на сьвіті, після арґументів п. Словіка є з „ґурон" двайцять і два мілїонів!... З чого тільки вісімнайцять мілїонів живе в „ойчистей земі", а решта „з ґурон" два міл. в Америці, Анґлії, Австралії, Азії, ну і Італії...

Край, ся земля польска, котру замешкують після гадки п. Словіка Поляки, се не звичайний буть собі якийсь там крайок, але се край, про котрий не тільки уже сьпівали в своїх лірничих поезіях польскі „кронїкаже і вєшче", але сьпівали про нього також навіть Греки, Римляни, а навіть Французи, яко про край повний „чару", непереглянених „степуф" і „пуль", — словом про край молоком і медом текучий.. А край сей ґеографічним обємом сягав „Од Балтику по Чарне Може на всхуд"... а від „Дунаю" або від „Спіжу" з полудня „по зімне льоди Сибіру" (sic!). От якою була колись Польща!..

Але щож, коли через троха загуляще житє наших „пшодкуф" Поляки, ся колишня „хлюба" усього Славяньского племени, стратила своє значінє... і днесь зійшли на се, щоб навіть тут, в Америці, де боров ся за свободу їх „богатер двох сьвятуф", Косцюшко, перший ліпший приблуда Французь.. або Італїянець, казав Полякови „ти польска сьвіньо"! Не рахуючи уже других варварских надужить від „спородньоних нам плємьон"...

То теж Поляки, яко нарід котрий на арені всесьвітної історії відіграв уже так визначну ролю, має повне право заапелювати ще раз, не до своїх катів, але до всесьвітної опінїї... зі словами колишніх римских войнів, котрі клонившись перед Нероном голосили: Morituri — te salutant себто „йдучі на смерть поздоровляють тебе"..

А єслиб весь цивілізований сьвіт і на дальше зіставав глухим на кривду політичну і економічну польского народу, то нарід польский яко двайцятьдво мілїонова сьвідома армія, повинен зірватись до борби сам, і силою взяти се, що йому після його найсьвятійших прав належить ся... А „тиранам" голова мусить бути стерта!...

Але одначе...

Одначе я і тут позволю собі на пару уваг, і то без взгляду, що се панам Ляхам, або і польским соціялам буде до вподоби, або ні! А скажу тут пару слів хотьби тільки для сих наших руских робітників, котрих гурток зауваживем на сих, нібито „соціяльних" зборах... і яким, як я дізнав ся, досить заімпонувала ся Словікова — вічна фразеольоґія...

Так — товариші!..

Ми, Русини-Українці, моглибисьмо ще щось більше сказати від Поляків про нашу не тільки політичну, духову, та економічну неволю... А сю неволю ми терпимо не тільки зі сторони російскої плютократії, котра дотеперішнє своє істнованє завдячує виключно баґнетам темюго мілїтаризму й духовій темноті — підчинених собі народів.. Се з одної сторони. З другої однак бодай чи ненайбільшим нещастєм і перепоною в нашім духовім відродженю є ся опіка і „побратимство" непрошених нам опікунів, Ляхів, котрі на рівні з московскою буржуазією, та при помочи шаленої аґітації своїх горлачів і преси заперечують нам право істнованя і калять та огидять нашу славну минувшину!...

Замкненє народних інституций польских, в їхньому рідному краю є дійсно злочином й насилєм над безоружним народом, і заслугує на напятнованє.

Але з другого боку чим оправдати сьвітовий шкандал ляцких шовіністів на львівскім університеті взглядом нашої молодіжи?

Чим оправдати самоволю ляшої оліґархії в Галичині, взглядом нашого народа, якого уважають за вічного наймита в його власній хаті, в краю, в котрім кожда грудочка землї зрошена кровію і потом його прадідів?!...

Так! Тільки крайно засліплений шовініст може бачити „чуже під лїсом, хоть свого небачить під носом!...

А для Тебе, Ти нещасний руский народе, най послїдні події будуть одним більше досьвідом, що єсли дійсно хочемо взнестись по над уровень чужих рабів, то усяку акцію в духовім нашім відродженю, повинні ми зачинати виключно від себе самих...

І то не осібняком! Але і без ріжниці пола, стану, чи політичних відтїнків! Громадою! валом! як один муж, відкинувши геть релїгійні, чи партійні колотнечі, а зґруповавшись солїдарно і сьміло у перед!

Михайло Бєля.

Москалюшкам в Деслодж, Мо. плян не удав ся.

Перед двома роками приблукав ся до нашої парохії Москалюшка, ВасильРусин, і далїй-же наших людий баламутити і на шизму перетягати. Працюючи в Bone Terre, в майнах, плїв він нашим людям смалені дуби, і таким чином удалось єму кількох хрунів переробити на своє Але не досить на тім: щоби міг з більшим успіхом продовжати своє діявольске діло, покинув він майни і вкрутив ся до нашої гр. кат. церкви в Desloge, Mo. за дяка, а рівночасно з простого майнера вивавпзував на бізнесмена, — купив собі штор. Але який з него дяк, такий і бизнесмен. На дяківстві знає ся він так як вовк на зьвіздах, а на бізнесі — як свиня на перци. Що правда, — бізнес не согірше єму іде, бо вірителї нипі-завтра за довги стягнуть з него штани. А що до сьпіву — він на переміну то блеє, як баран, то ричить, як медвідь, щоби вистрашити людий. Ото такий то В. Русин дяко-бізнесмен. В церкві заробить 10 центів а в шторі стратить 10 долярів. А однак помимо того він ся має за великого мудрагеля-фільософа. У него всі дурні, тільки він мудрий. Вічно стогне, що дурний нарід не розуміє ся на нім, що не вміє оцінити єго мудрости.

І деж він набрав сеї премудрости? Ото фільософію азбуки кінчив він при шуфлї в майнах, а науку сладкопінія і катехізму побирав від шизматицкого батюшки в Клївленд, Па. І наука батюшки не пішла в ліс: Чесний ученик переняв добре єго катехізм, бо тепер плете людям дурниці, що не знати, чи плакати, чи сьміяти ся. Плете він, що І. Христос поставив царя Микольшку головою Церкви, що св. О. Николай був шизматиком, що дзвін на нашій вежі є шизматик, що при Тайні єлейом-помазаня місто оливою можна хорого помазувати нафтою, що до важности Тайни крещеня мусить сьвященник кумів водити наоколо тетрапода і тим подібні байки.

Отже сей славний московский дурак, користаючи тепер з нагоди буллї, задумав свої пляни здійснити і в нашій гр. кат. парафії в Desloge, Mo. запровадити шизму. До сего часу аґітував він скрито, а тепер до борби виступив явно. На щастє, що Панбіг в сам час післав нам доброго і ревного сьвященника в особі О. Володимира Стеха, котрий сейчас пізнав ся на фарбованих лисах і взяв ся до діла. Почав голосити слово боже, почав виступати проти шизми, почав людям обясняти ріжниці між шизмою а католицкою вірою і так нарід почав горнутись до Бога і до пустої перед тим церковці. Коли отже наші шизматики побачили, що при такій розумній О. В. Стеха праци шизма посрамить ся, — почали они брати ся на ріжні штуки. Щоби підкопати у народа довіре до О. Стеха, почали перед людьми брехати що О. Стех є Поляком, що епископ Ортиньский прислав го сюди, щоби латинізував тут нарід, що через него люди не хотять колєкти платити, що він не вміє кресгити і відправляти богослуженя і таке інне. В кінци скликали тайний мітинг і ухвалили О. В. Стеха з парафії вигнати а на єго місце спровадити собі замовленого шизматика батюшку. Потім відібрали О. Стехови церковні ключі і казали забирати ся.

Але московскі макогони перечислили ся в своїх плянах. Коли нарід довідав ся, що О. Стеха наганяють, наказав макогонам ключі сейчас віддати, а О. Стеха просив, щоби і на дальше у них позіставав. „Батюшки з бородою ми не хочемо", кричав нарід, „а єсли єго тут спровадите, то ми єму і вам покажемо дорогу!" Василь Русин в своїй гордости хвалив ся, що радше свій штор стратить, радше головою наложить, ніжби мав віддати О. Стехови церковні ключі. Тим часом показалось, що єго дурна голова лишилась на карку, а він ключі такой мусів віддати. А що до єго штору — нема вже що і казати. Тепер нужденник ходить від хати до хати і жебрає у наших людий милосердія, щоби у него купували. Але люди показують єму двері і повідають: „Проч, здраднику — Юдо, — не знаєм тебе!" Тепер нич не позістає чесному москалющі, як лиш іти до Канади і просити Серафима, щоби го викропив на батюшку.

Отже не діпнявши свого пляну, тепер наші Москалюшки казять ся і в шматі „Поступ" чернять О. Стеха, як тільки можуть. Пишуть, що О. Стех зневажає богослуженя, що не уділяє дітям сьв. Тайни мирои-помазаня, що у С. Лукачика на Різдво упив ся і з лайдачками танцював коломийки і тим подібні небилиці. О, брешіть, брешіть, московскі собаки, бо на брехні і тиранії стоїть ваше царославіє. Яка ваша правда, така ваша віра! О, прийде час, що Бог з вами порахує ся, що упімне ся о єго честь і кривду!

Ми всі, братя, видимо, що ся діє. Ми всі видимо, що зле в нашій парохії, що час-би вже взяти ся до запровадженя унас якогось порядку, а однак мовчимо. А длячего мовчимо? Бо єсьмо боягузами. А погляньмож, як то Божі вороги фалш розширяють, людий баламутять, а ми будем мовчати і за правдою не уймемо ся? Чиж не сьміх то людям сказати, щоби явний шизматик (Василь Русин) ворог нашої св. віри, був дяком в нашій церкві? Таж він сам сьміє ся з нашої байдужности! Чиж то не ганьба для нас, щоби предсїдателем нашої парохії був такий чоловік, котрий явно попирає шизму? Чиж нема вже між нами чесного чоловіка, котрийби гідно заняв єго місце і не наносивби нам сорому? Чиж запитав хто коли з нас що діє ся з тими грішми, котрі ми складаєм на церков на руки наших проводирів? Чи зажадав хто коли від них рахунку? Ото довідуєм ся від парафіяльного касієра П. Мацїка, що гроші з колєкти і інших жертв складають ся на руки москалюшки В. Русина, а касієр дістає лишень картки.

Якіж то порядки? Чи П. Міцік є касієром лишень від паради? Чи знаєте ви о тім, що наші Москалюшки старають ся на себе заінкорпорувати нашу церков? Чи ви на то будете обоялні? О, милі братя! Схаменїм ся і возьмім ся до діла, бо вже крайний час, — щоби не було за пізно. Станьмо сьміло до борби в обороні віри і правди, а Бог допоможе нам і правда мусить побідити!

Парафіяни гр. кат. церкви в Desloge, Mo.

НАДІСЛАНЕ.

О. СТЕФАНОВИЧУ ДО ЛАСКАВОИ ВѢДОМОСТИ!

На вашое нападеніе въ „Свободѣ", предложу вамъ короткій но енергичный отвѣтъ, якъ слѣдуетъ:

„Заявленіе„ и мною подписаное не содержитъ въ собѣ ничего иншого, лишь тое, что съ Преосв. Епископомъ ведно хочеме, лучше сказано хотѣлисьмо протестовати. Не моголъ я тогды еще знати, что про дипломатичнои тактики сіе невозможно сдѣлати.

Противъ Преосв. Епископа я ничего не писалъ и не подписаль, напротивъ твердо убѣжденъ есмъ о томъ, что Онъ только для добра и блага американьской нашой гр.-кат. церкви хощетъ тутъ дѣйствовати.

Противъ Васъ о. Стефановичъ, на вашое непонятно смѣлое нападаніе не есмь въ состоянію отповѣсти такъ, съ такими непристойными выраженями, яки вы употребляли. Єсли вы мене каменемъ, я васъ хлѣбомъ.

Слава Іисусу Христу!

О Ѳома В. Сабовъ, священникъ.

Smoke Run, Pa.

Читаючи 49 ч. „Русск. Віст." я задумав ся над величезною статьою „О Буллѣ". Досить питань задав я собі, але даремно, не втнеш нич, хоч вмри!

Якийсь „Верітас" чи „Хрунїгас" наплїв дурниць, що аж страх; а на кінци умиває руки і присягає, що він не має нич против Прессьв.

Н 26

О ви фарисеї! Таже і Пилат умив руки, але по мимо того засуд смерти видав на Христа! Чи ви не такі самі?

Друге знов „Изъявленіе". І хто тоє ізявлєніє підписав? члени „чорной руки", котрої ціль є: знищити Преосьв. за всяку ціну, в данім разї хочби і убити єго. А що се за партія? Прошу уважати: один ледви ґлутає по руски (не бесідує), иньший се мадарон, котрого гонять з місця на місце; инший, се архихрунь або запроданець москвофул; ще инший, сеж сам кандидат на епископа і т. д. і т. д. за порядком. Отже видите, хто се?

Не враховую ту Жатковича і цїлий персонал „Соед.", бож они давно сказали, що в средствах не перебирають, тож їм і дивувати ся нема чого. Але застановім ся ліпше, що та „банда" хоче? На своїх парох. мітинґах кричать, щоби не дати на епископа ані цента, а з другого боку кричать, чому епископ не робить нич? Застановіть ся самі: „Верітаси" і „члени тайного товариства" і порівнайте то все одно з другим.

Ви хочете, а властиве жадаете, щоб епископ робив для церкви? а властиво для вас? а ви що зробили для епископа? чи не фарисейство ту?

А ви чому не робите? таж вас утримує нарід, а преосьв. вікто! Чого ховаєтесь за „Верітас", чому не покажете свое „степе гуłо"? О ви підлі, підлі фарисеї!!! Ми знаємо, до якої мети ви спішите, але чи дійдете, то питане велике! Тямте, що „прісний нож од ножа погибнет".

Уважайте, щоб не впали самі в яму, котру коплете, бо нарід пробуджуесь від сну, а як встане, горе вам фарисеї.

Н Джмелик.

Оголошене в справі „Народного Дому."

Отсим повідомляє ся всїх властителів, що мають шери „В" (10-долярові) в „Народнім Домі" щоби подали свої точні адреси і надіслали свої шери (В) до секретаря „Нар. Дому" під адресою: S Jadlowski, Box 75, Jersey City, N. J., бо приступаємо до повної їх виплати. Властителї шерів „А" (25-долярових) зволять затримати ся зі своїми шерами доки не полагодить ся виплата шерів „В". Як лиш се наступить, оголосить ся в часописи.

За Уряд лїквідацийний „Народного Дому".

Jersey City, Jan. 23, 1908.

К. Кирчів, предс.,
Г. Дзядик, кас.,
5—8 С. Ядловский, секр.

„SWOBODA"
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
published every Thursday at
184 Hudson St., New York, N. Y.

Published by
Ruth. Publishing & Exchange Co

Anth. Curkowskyj, editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906 at the post office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода"

часопись для руского народа в Америці і орган „Р. Н. Союза", виходить що тиждня в Четвер і коштує:
в Америці на 12 місяців...$2.00
до стар. краю на 12 місяців $2.00
в Америці на 6 місяців......$1.00

Оплачувати газету треба всегда з гори.

Гроші треба посилати в реджістрованім листі, або через експресовий, або почтовий money order (моні ордер). Money order, то є карточку, котру дістаєте від почтаря або агента на експресовім офисі, вішліть нам, бо без того ми не годні гроший дістати.

Адрес:
"SWOBODA"
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби его адрес змінити мусить подати нам, крім нового, також свій старий адрес.

ПРОТЕСТ проти папскої буллї.

Як уже нашим Вп. читачам з попередного числа відомо, то делеґати сьвященників доручили на дни 29 го січня с. р. апостольскому нунціеви в Вашингтоні протест проти буллї „Ea semper", яка нарушує права і привілеї нашої церкви. Протест сей був виготовлений від сьвященників які в числї 79 його і підписали. Щоб і ширшій загал повідомити о його змістом подаємо сей протест в дословнім рускім переводі як слідує:

Сьвятійший Отче!

Низше підписані гр. кат. рускі місіонарі північної Америки складають у стіп Вашої Сьвятости

Протест

проти буллї „Ea semper" із дня 14 юнія, 1907 р. за слідуючих причин:

I. Ся булля не зносить нашого лиха, но його збільшує, там то бракує ій розумної цїли, для якої вона появилась.

II. Ся булля наносить наругу і супротивляєть ся гр. кат. обрядови та привілеям з ним полученим, який то обряд здобув собі через звичай і постоянну практику від 35-літ повне право. Булля приказуе з одного боку сей обряд строго хоронити, а другого боку одначе зносить його та маловажить, тим то вона сама собі перечить.

III. Ся булля не признає нас гр. католиків в Америці як сынів загальної вселенської церкви, до чого маємо повне право, а через те містить вона в собі несправедливість.

IV. Ся булля дає сама собою нагоду до переходу около 500.000-ам гр. кат. вірних Русинів на схизму і через те стаєсь вона в руках матери церкви гріхевним орудем до убитя стіль ки своїх дітей.

V. Ся булля понижає, більше, вважає нічим нашого епископа,а в купі з ним і всю нашу церков, а через те учить вона нащ народ, що всяке достоїнство епископа нашого чи латинського, то більше, що сама католицька церков не має жадного значіння, а така наука певно не є здорова.

VI. Ся булля викликала на цілім Сході соблазнь і зродила узасаднене підозріне, що Римска Церков не є матерію для всіх із Нею з'єдинених, йно для декотрих тільки вибраних, а вже наігірше, що Римска Церков дає привілеї богатим а гордать бідними, що певно не є по воли Христа Бога.

* * *

I. Перша точка: „Ся булля не зносить нашого лиха, но його збільшуе, там то бракує ій розумної цілі, для якої вона появилась".

Більше чим 200.000 вірних Русинів гр. католиків із Австрії і Угорщини переслідуваних злощасною, незавидною судьбою покинуло свою батьківщину, а поселилось в З'єдинених Державах. Позбувшись нужди о хліб насущний, хто не бачив, як що раз то більша нужда духовна в сім часі їх пригнітала? Не знаючи анґлійської мови, вони через пять або мість літ не сповідались, ані не чули слова божого, а проте ні один католицкий сьвященник не взявав тоді своїм обовязком — облегчити душам сього народа, ані не старав ся розуміти його мову, лиш із спокійним серцем та байдужним духом глядів на сей сумний стан, начеб сьвате евангиліє так научало. Народ звертав ся до епископів на своїй батьківщині, щоб післали йому сьвященників. — Деяких вислали, але щож? Хоча ми прийшли до Америки як сьвященники нашою ерархією апробовані, із сьвідоцтвами провіреними, тутешні епископи обходили ся з нами як з еретиками і не хотіли нас узнати. Який біль!! Нас, сьвященників правосильно поставлених відкинули сї, яких було повинностию — бути нашими братами і спївтрудовиками в однім винограді Христовім. Ми, що хотіли хоронити і плекати католицизм віру у вірним, побожним і слухняним народі, відкинені сими, що вважають себе перед сьвітом найліпшими католиками! Яка суперечність в сім слові „католики!" — Першого на нового сьвященника викляли ва те, що був жонатий і сю клятву проголосили в цілій Америці всї епископи. Отсе сьвідоцтво учености і і знаня церковних законів! Чиж і Кафри не знають, що у східній церкві можуть бути сьвященники жонаті і безженні? Но в Америці не знали сего епископи! Викляли католицкого сьвященника наче еретика! Що судити о такій клятві і таким знаню канонічного права?! Коли ж в кінці ви могли вони від римскої Курії дозвіл усунути сего сьвященника яко жонатого, наші Владики післали в Америку сьвященників безженних. Но чи може безженних сьвященників до опустили до себе як своїх собратів і сьвященників католицких? Зовсім ні! Ані безженних сьвященників не узнали католицкими сьвященниками тай не хотіли дати їм юрисдикції, або, коли давали — так сьмійтесь, — лише на один тиждень!! Тому, що не було ще гр. кат. церков, не припускали наших сьвященників до престола [illegible] латиньских, ані не дозволяли уділяти сьвяті Тайна, ані хоронити умерших на католицких кладовищах. А коли який сьвященник вже з розпукою вказував їм раз у раз на свої сьвідоцтва від епископів своєї батьківщини на се, що він не еретик, но католик, одвічали йому: „Хто зна', може й твій епископ не католик". Тут вже являєть ся хиба або безличне підозріне, або кругом глупота!! Коли в 1894 ім році запрошений гр. кат. сьвященник на посьвящене латиньскої церкви вийшов враз із иньшим латиньским духовеньством в церковних ризах свого обряда на зустріч епископови до дверий церкви, замість людяности, братньої прихильности і вдяки із сторони епископа, почув такі слова: „Не буду сьвятити церкви, доки сей еретик ії не опустить". Ось тобі сьвята єдність церков, Ось тобі католицизм! Щоб уникнути соблазни, наш сьвященник із серцем повним гіркости опустив церков. — Се було для нас доказом, що не може бути ніякої єдности між нами, а такими католиками; тим то ми змагались всїми силами строїти свої церкви. При Божій помочи мали ми в короткім часі тут і там свої питомені храми божі, в яких ми могли справувати сьв. Тайни по нашому обряду. Але ж знова нове лихо! Американські епископи, бачучи там і сям нові, красні і богаті церкви, почали притворятись знов прихильниками і глядїти иньшими очима на „еретиків". „Дайте нам свої церкви" було повседневним кличом і бажанем „в противнім случаю не дам юрисдикції!" Но сьвященники обезславлені епископами, відкинені їх церквами, по нижені, вважані влізунами ітрузами і жебраками не мали цілком охоти давати їм коштами і кервавицею люду збудованих церков, з яких певно опять викинуляб їх разом з вірними. Тепер почінаєть ся нова історія! Передше виклинали жонатих сьвященників, а жадали безженних, тепер-же безженних відкидали і не уділяли їм юрисдикції, а жонаті стались найлїпши ми католиками. Чому? Бо жонатий сьвященник хотів мати спосіб і удержане для своєї родини, тимто, коли приняла деякі жонаті сьвященниками то епископи приняли їх прихильно, но і сї не хотїли більше церков переписувати. Що дїяти? Нїчо не лишалось, хиба звернутись до руского Епископа в Америці, але такогожбі бубби звирдем в їх руках, щоб могли через него загарбати церкви і церковні маєтки а опісля знов викинути сьвященників жонатих, які явились не конче то практичними і соссібними для осягнення їх цїли. Ось яка печалівість про католицку віру і яка любов для сего народа, який вже днесь має свої церкви і кладовища і иньші церковні добра! І хтож не бачить, що туть не йшло о віру Русинів, ані о їхнє релігійне житє, лише о земскі добра? А проте цілий сей спосіб ділання з нами і з нашим народом, спосіб несправедливий, мерзкий, негідний християньского імени одобрила сьвята Апостольска Столиця ріше нами Конґреґації розширена віри з дня 1 жовтня 1890. 10 серпня 1891 12 цьвітня 1894. 1 мая 1897. 6 серпня 1898. 1 вересня 1899. 10 мая 1902. В сих постановах відмавлять ся на кизнене таких Епископів нашій церкві, нашому обрядови і нашим сьвященникам спромога, погідного і супокійного житя в Америці, хоч ми обурюємось не проти Бога, ані проти католицкої церкви, лиш против нелюдского і не служного способу обходжена ся з нами зі сторони американьских епископів.

На ділі ми єсьмо мучениками! Хочемо Бога любити і Єму служити, хочемо вигнані з рідні найти нову вітчину, хочемо як греко католики мати право бути такими всюда на земли і не припускаєм, ані на ум нам не прийде, щоб католицка церков хотїла бути ворожою нам гонительскою. Але о, горе! Так думаги есьмо майже змушені, бо послїдна булля „Ea semper", з дня 14 юнія 1907, не лиш що не принесла нам жадної полекші в наших злиднях, але навпаки, ще побільшила се невиносне положене. Доси ми мали ворожого нам сего або того епископа, в якого дїєдезві ми находились; днесь маємо ворогами всїх, так, як після буллї ніякий сьвященник не може обняти місьві, як лиш хиба безженний. Одже доси могли жонаті жити і обнимати посади, від тепер вже ні. Доси один лиш епископ приннмав, днесь трох; один дає відпустку, другий ще, третій приннмає, а конець кінцем всї насилують в одставку і викидають. — До днесь були важні всї наші Тайни, від тепер вже не всї, бо булля заперечує важність нашого миропомазованя. Доси ми могли мати сьвященників або питомців з старої вітчини для підмоги нам в наших вельких трудах; днесь можуть рукополагати тутешні епископи на сьвященне лише питомців вихованих в латиньских семинарах, а тому що таких питомців нема, одже нехай народ жиє радше без сьвященства і без Тайн, за місць, щоб було подостатком сьвященників. Доси було нам вільно де будь громадити розсїяний народ і єму служити, днесь невольно нам отвирати нових місий, так, як сей обовязок належить до тих, що не мають жадної дбайливости ані любови для сего народа, значить, до латиньских епископів американьских. Доси приннмано, а навіть рукополагано в Америці жонатих на сьвященників, днесь жонаті не мають більше місця, а коли нема безженних, так нехай загибають души або радше нехай йдуть на схизму, як малиб їх спасати і заховати в католицкій вірі сьвященники жонаті. Задля якої проте розумної цїли видано сю буллю? Чи не появилась она на се, щоб тим наче збільшити злидні руских сьвященників і страдальництво руского народа? Чи не видана се булля для вигоди латиньских епископів в Америці? В цілім сьвіті можуть жити в найбільшій згоді жонаті сьвященники гр. кат. обряда із сьвященниками обряда латиньского, не можливе се лиш в Америці! А прецінь сї латиньскї сьвященники, тай самі епископи не жадають від нас нич иннього, лиш дібр матеріяльних. Нехай отже буде нам вольно жити в спокою і нехай вони дбають радше про свої недостачі та хиби, яких і у них так много! — Коли Апостольска столица огортає своєю безпосередною печаливостію якихсь підданих в сьвіті, так не може Вона мати перед очима що инше, а лиш добро сих підданих, і то добро ліпше, но булля „Ea semper" зміряе прямо до гіршого і проте не має вона розумної цїли.

(Дальше буде).

Підлота цареславної місії.

Незнати, чи є де в сьвітї така народність, щоби містила в собі стілько безвстидної жебрачої підлоти і таких крутарских промахів, як се має цареславна місія, котра час від часу таким орудієм вою.

Уже найбільший жебрак, у котрого палиця в руках і торбина через плечі есть цілим добутком, а той такий має прецінь якусь амбіцію і якусь честь еще посідає. — Во если жебракучи натрафить на такого, що ему відмовать жебраного цента, то вже більше не покажесь там. Та жебраки цареславної місії не посідають амбіції навіть за тоту найнужденнійшого жебрака.

Ог послухайте панове читателі про жебраче і підле поступоване Ню Йорских цареславних батюшків вглядом нашої, Jersey Citскої парохії. Чейже відомо всім американським Русинам про веслиазі подїї Jersey Citskoy парохії та церкви від часу, коли то татунцьо Обушкевич приїхали в „гостину" до нашої парохії. Та гостина такої радости наробила, що парохія розбилась на дві партиї і наша церков пішла в процес, котрий тягнувсь близько чотири літа. В громаді запанувала страшна незгода як в пеклі — та се довело до того, що наша церков через господарку татунцевих вихованків і церковних тростістів була спродана на Sherif Sail 24 цьвітня 1907. Церков, котра коштувала до 34 тисяч, була спродана за малу претенсию бо лиш за 150 долярів одної дівчини котра мала пожичку на сій церкві. Церков була спродана так, що ніхто з парохіян навіть не знав о сім і доперва коли лоер, котрий купив церков і мав леґальний Deed на ню прийшов ей брати в посїдане, то доперва тоді здаєсь наші славні тростісти довідались про цїлу продаж. Та ся вість страшно поразила наших парохіян і они сей час розвідали справу, та відкупили церков від лоера Morten за суму 3000 в котрої то суми дали задатку 1000 дол. Morten они. Ну, щож думаєте що і тепер не знайшли ся вороги, котрі непрнпустили нас до цілковитого полагнання справи з купном? Славний прихвостень цареславія, п. Гладик, відколи якимсь чудом викрутивсь з криміналу в Ню-Йорку, де вже він і там коронтував свій дурний „Поступ"" перемуфулав до Jersey City і в крутни ся за парохіяльного секретаря і баламутив тростістів, щоби дальше процесуватись против продажи церкви, хотяй знав що се річ неможлива, і не слихана, а врешті, не було потреби, бо парохіяни наші церков відкупили, то не було жадної обави, щоб церков перейшла в чужі руки. Но сей крутило робив своє дальше — і допровадив з своїми тростісами до того, що штейтовый корт рішав в сей спосіб справу, що наша перков мусить іти другий раз на продаж, но під тим условієм, що тростїси зложать поруку 3500. дол.

Отож дивіть, добрі люде, чи се християньске діло? О що Гладикови ходило і славним тростісам? Ім ходило с тое, щоби скорше

церков знищити, ніж мали би Гладик і ті тростісти страти сьій офіс в тій церкві. Они ніколи не мали на мисли допустити нашу церков під власть нашого епископа. Та сї фарисеї ріднеслись до нашого епископа за пожичкою 3500 дол. на поруку до корту, щоби судия позволив виставити церков другий раз на продаж, но фарисеї не представили епископови як ся річ мае, бо епископ розві дав ся наших парохіян, н що потрібно сих грошей, а наші парохіяне віднисали Преосьвященному що сї гроші малиб послужити на тое, щоб ми стратили нашу церков, щоби церков ішла другий раз на публичну продаж без потреби, бо парохияне відкупили уже церков, та що мае ся еї продавати другий раз лиш тому бо вороги представили перед кортом, що люде, котрі купили церков, суть якоїсь иншої народности і віри, якійсь погане (себ-то ми)!.. Чи се не чудо? Той самий Гладик, прихвостень цареславія угоняв як Юда іскаріотский, щоби використати сю нещасну нашу хвилю, підмовив комітет церковний і всї они пішли до батюшків з готовою у хвалою тростістів; що ми, всї цареславні і наша церков і ціла наша парохія і ми всї піддаемось під Вашого Русского цареславного епископа тілько давайте гроші 3500 дол. яко поруку до корту, щоби церков ішла на продаж, а тодї ви батюшко купите прекрасну церков за дурні гроші. церков на котру греко католики вложили тисячи тяжко запрацьованого гроша. І щож думаете, дорогі читателї, що може тоті батюшки, отці духовні обвішені хрестами, з християньским сердцем, може не послухали, може не повірили Юдї іскаріотскому? Може уважали, що то не чесне і не християнське діло видирати бідним людям їх чесне добро, їх церков? Де там! Они з охотою вложили гроші в сумі 3.500 дол. на корт, яко поруку, щоби церков оголошено на продаж, щоби тим підлим, не чесним способом видерти чуже добро і наситити людскою кривдою і людскими сльозами. Та тії батюшки уже нераз переховались на тім своїм прихвостни, себто на Гладикови. котрий жадної віри не узнае, як уже нераз сам виражав ся. Тож і тепер батюшки грубо перерахова лись, бо на посланіе нашого Преосвященого епископа, щоб боронити свою гр. кат. церков перед тими лукавими і фальшивими наслїдниками христовими, зійшлись в числї до 500 на мітинґ, запротестували против фальшивої ухвали комітетових, про яку і парохіяне нічого не знали, з погордою, викинули їх з уряду а вибрали чесних і вірних людей своїй гр. кат. церкві і своїй народности. Та як батюшки се пснюхали, що чуже не гріе і що тяжко вкопити в пазурі людску кривду, з тяжкою бідою відобрали свої гроші, і справа процесу церкви там закінчила ся, а що мусимо зложити передовсїм узнане нашому бувшому сьвященникови. о. Алекс. Гумецкому, котрий б ров ся з своїми парохиянами против цареславних аґентів. Та се нехай послужить цареславним компанїстам, цареславної ґазети „Правда" за витовковане і відповідь на їх глупе здивоване длячого ми підносимо заслуги о. Гумецкого в нашій парохії.

Та цареславні аґенти еще не покінчили своеї підлої роботи в нашій парохії. Дня 23 Януара приїзли віби на віче до Jersey City, позганяли свою дурну зволоч в Ню Йорку, з Брукляна Ню арку з Пасейку, а межи ними було наших парохіян всего 28 людей, з яких знова було ледви пів тузина таких, котрі би хотїли залізти в багно цареславне. Ну і розпочала ся комедія. Протоерей Хотовицкий нуж гавкати і брехати на нашого епископа, а далї на сьвященників, що аж піна з писка ему сунулась, неначе якій вpermettre вcovered...

A тепер ті підлі аґенти, мов жебраки лазять з сьвяченою водою, хотяй люде замикають хати перед ними. Але ті жебраки без амбіції без чести, лізуть до чужої парохії і дальше баламутять наших людей. О, ви, Юди, ви підлі запроданці, що ви хочете у нашого бідного народа? Чому не ідете навертати Хинців та других поган на вашу віру? Памятайте, що чарка уже перебирае міру, тай наш хлоп уже інакше не може охоронитись перед вами, хиба тим хлопским параґрафом зачне еще боронитись! Де ваша честь? Де ваша амбіція? Чи наш сьвященник коли лїзе до вашої парохії, до ваших людей? Нї!.. Межи нашими нема такої підлоти! На се треба найгірших ґрубіянів, щоб відважити ся в подібний спосіб робити — на се треба лукавих магомеданів щоб в той не християнский спосіб нищити бідну парохію, котра вже і так знищена вашими прихвостнями та підніжками, тож напоминаемо вас: дайте нам спокій! ми вам нічого не винні ані не хочемо вашої дурної зацофаної науки! Ідіть собі межи індіянів з нею!

Парохіяни Церкви св. Петр. і Павла в Jersey City.

До Р. Н. Союза приступило в місяцю Януарі 203 нових членів.

В. 175. Бр. сьв. О. Николая, Detroit, Mich.
Радавець Стефан
Малишевский Іван Павл.
Поглод Стефан
Павловець Дмитро
Глива Дмитро
Вовк Андрей
Шиманьский Михайло
Суровицкий Мих.
Поглод Никола
Злочовский Іван
Сворень Василь
Сисак Антін
Сьвітлицкий Никола
Орищак Гнат
Іона Іван
Желемка Николай
Радавець Дмитро
Мозола Іван
Кучман Петро
Олійник Николай
Сливиньский Ігнат
Мартинюк Андрей
Мялковский Іван
Гавришко Стеф
Ничай Василь
Беззувяк Теодор
Кічак Петро
В. 176. Братство сьв. О. Николая Newburgh, N. J.
Бережняк Мих.
Хомен Мих.
Ферко Федор
Попович Іван
Васько Павло
Ферко Дмитро
Яблоньский Мих.
Цяпич Василь
Когут Іван
Коник Іван
Шмiко Николай
Коваль Іван
Русин Панько
Титканич Петро
Цекот Павло
Юрковский Мих.
Млинарик Яким
Куцінак Михайло
В. 177 Тов. Івана Франка Vegreville. Alta., Can
Кирилюк Василь
Костащук Манолїй
Козакевич Михайло
Кудрик Іван
Летавский Іван
Вавриков Іван
Воробець Василь
Зварич Андрей
Зварич Петро
В. 1. Киндзьор Іван
Масевич Франк
Щипковский Іосиф
В. 5. Дунай Іван
Шляхта Андрей
В. 7. Біляк Михайло
Поступак Лешко
Сквір Іван
В. 8. Цпін Яцко
В. 9. Любас Іван
Міщишин Іван
В. 13. Рончковский Прокоп
В. 20. Стапай Федор
Ґузїй Лешко
Воротило Антін
Біляс Михайло
Скранковский Михайло
Михалишин Дмитро
В. 33. Соловій Гриць
Барна Гриць
В. 37. Семетковский Марія
Загребельний Кароль
В. 40. Спішак Михайло
Гінько Николай
В. 42. Мішечко Трифон
В. 45. Хромко Юрій
В. 48. Дичко Олекса
Левицкий Роман
Балко Михайло
Завіньский Стефан
Пудик Михайло
Глюч Іван
Марич Іван
В. 56. Палиця Павло
В. 5[illegible] [illegible]ко Юрій
[illegible]рицковян Іван
Бережаньский Федор
Колибанич Іван
Зазвірский Юрій
Москаль Дмитро
Гошовский Іван
В. 63 Волошинович Гриць
В. 64. Герила Петро
В. 66. Седляр Михайло
В. 69. Лопачик Петро
Бицъ Іван
В. 70. Барахура Андрей
Слайчук Іван
В. 76. Бозюр Григорій
В. 78. Семанчик Петро
В. 80. Марунич Іван
Довгомиля Мих. Семків
Кости Андрей
В. 82. Кріль Михайло
Яцкович Іван
Манґері Френк
В. 83. Михальска Домка
В. 85. Кожушко Марко
В. 86. Поляньский Іван
В. 90. Мартинець Іосиф
Скільский Николай
Синцяр Мартин
Флюдович Михайло
Фещук Михаіл
Статкевич Онисим
Ковалишин Семен
В. 92. Бойко Дмитро
Пшик Петро
В. 94. Бодзак Антін
В. 95. Голят Олекса
Гойда Тимко
Зубик Павло
В. 96. Штук Марія
В. 99. Басей Михайло
В. 100. Дзюма Анастазія
Олешка Анєля
Гринишин Катерина
Деленько Варвара
В. 102. Бурик Емілиян
Леміщук Василь
В. 104. Котляр Михайло
Луців Павло
В. 108. Кубяковский Евстахій
В. 109. Качур Василь
В. 112. Прокіп Сас
В. 115. Бушта Френк
Матлак Петро
В. 117. Куліковский Александер
В. 120. Манджур Петро
Корпан Марко
В. 122. Бабінчак Марія
В. 123. Мацько Петро
Васильчишин Антін
Дучак Никола
Дучак Іван
Дзюба Никола
Федорчак Петро
Менюк Іван
Горальчук Мартин
Деконтій Никола
В. 126. Говґаш Василь
В. 120. Ґузий Петро
Євчич Іван
В. 132. Яськів Василь
В. 135. Цапар Петро
Цапар Павло
Цапар Павло
Стронґовский Гриць
Стронґовский Іван
Оляновский Марко
Завойский Гриць
Завойский Гаврило
Глушко Стах
Медвідь Юрій
В. 144. Підлуска Параскевія
В. 150. Спутаник Луць
В. 152. Рудик Єлисавета
Яцко Анна
В. 153. Цуркович Анд.
Сивак Стефан
В. 157. Кіньо Алексій
В. 161. Тохт Юрий
В. 172. Бендзя Іван
Куземка Семен
В. 173. Стебельска Юстина
В. 57. Канючок Антін
В. 46. Тепча Іосиф
Стахик Вавженєц

ПРИСТУПИЛИ НА НОВО.

В. 1. Кулик Іосиф
Ґут Войтїх
Куртий Іван
В. 10. Млинар Сидор
В. 32. Овсак Андрей
В. 42. Носаль Тимко
В. 45. Корнай А.
В. 57. Гул Анна
Бобак Теодора
В. 63. Наум Дмитро
В. 77. Горечко Теодор
В. 81. Попіл Іван
В. 84. Чакан Іван
Котик Данько
Русин Михайло
В. 94. Корнасевич Іван
В. 104. Андрейчак Іван
В. 123. Плїшкс Федор
В. 134. Москаль Іван
В. 140. Войцинцик Ілько
В. 159. Шеремета Михайло

Т. Лабовский,
гол. с[illegible]р. рекорд.

Виказ членів Р. Н. С. за місяць Януар 1908 р.

Відділ	На ціле посмерт.	На пол. посмерт.	Дїти	Відділ	На ціле посмерт.	На пол. посмерт.	Дїти
1	281	10	43	90	21	1	2
2	48	—	—	91	60	24	—
3	214	6	30	92	95	41	—
4	87	2	18	93	20	—	—
5	74	—	9	94	38	16	—
6	121	—	8	95	51	2	—
7	141	5	32	96	75	33	11
8	49	2	34	97	10	1	2
9	62	—	25	98	24	3	9
10	83	5	43	99	57	16	3
11	27	—	6	100	17	4	—
12	67	3	10	101	—	10	—
13	38	—	5	102	110	6	—
14	79	22	18	103	28	3	—
15	42	—	—	104	127	3	34
16	205	2	12	105	11	5	2
17	18	—	—	106	17	2	2
18	25	—	14	107	45	2	9
19	69	7	44	108	42	20	6
20	65	4	12	109	23	—	2
21	16	—	4	110	17	—	—
22	13	—	—	111	18	17	—
23	49	—	7	112	12	7	3
24	19	1	2	113	29	—	—
25	55	3	4	114	63	—	—
26	43	—	2	115	32	—	—
27	51	7	20	116	16	3	1
28	106	16	9	117	16	—	—
29	30	1	16	118	6	4	—
30	85	8	17	119	33	—	—
31	40	—	1	120	42	—	15
32	72	—	7	121	171	—	93
33	227	10	96	122	19	1	—
34	15	—	—	123	123	16	5
35	40	—	5	124	16	16	—
36	46	—	15	125	5	—	—
37	49	1	19	126	35	—	2
38	78	3	8	127	13	—	1
39	58	9	5	128	21		4
40	142	5	12	129	48	—	12
41	39	4	—	130	29	15	3
42	69	6	4	131	14	—	2
43	31	—	6	132	33	1	12
44	8	1	—	133	12	5	1
45	39	6	7	134	40	—	—
46	160	1	52	135	67	—	—
47	57	—	6	136	47	2	8
48	133	12	6	137	8	—	—
49	15	—	—	138	15	11	—
50	19	1	—	139	28	—	—
51	35	1	—	140	36	—	8
52	50	10		141	27	2	—
53	235	30	61	142	—	—	—
54	12	4	1	143	43	—	—
55	108	7	11	144	19	20	16
56	54	1	7	145	35	—	—
57	20	—	—	146	36	—	—
58	116	7	36	147	31	1	9
59	28	5	8	148	27	2	—
60	1	10	9	149	18	1	—
61	78	—	2	150	19	—	—
62	70	1	13	151	—	21	—
63	78	—	8	152	39	—	2
64	8	—	—	153	35	9	—
65	52	1	10	154	—	—	—
66	37	6	3	155	15	16	—
67	183	1	7	156	12	—	6
68	18	2	8	157	24	1	2
69	23	6	2	158	23	1	—
70	39	37	11	159	21	15	—
71	20	—	2	160	13	3	—
72	53	—	28	161	23	—	—
73	8	2	2	162	—	—	—
74	18	—	—	163	21	—	—
75	30	—	1	164	10	7	—
76	22	17	1	165	—	—	—
77	25	1	—	166	44	—	—
78	164	1	8	167	27	2	—
79	23	1	—	168	9	10	—
80	72	—	—	169	23	2	—
81	26	—	16	170	11	14	—
82	132	—	14	171	5	9	—
83	8	11	5	172	26	—	—
84	53	—	—	173	15	8	—
85	145	1	10	174	26	—	—
86	55	—	—	175	24	3	—
87	17	1	8	176	17	1	—
88	8	5	3	177	10	—	—
89	17	—	—		—	—	—
				Разом	8.403	770	1.311

Всїх членів в „Союзї" було при кінци Януара 1908 року 10.484.

Н 27

Т. Лабовский,
гол. рекорд. секретар

НОВИНКИ.

— **Еміґраційні гроші.** По обчисленю австрійского мінїстерства скарбу в найсильнїйшім для еміґрації 1906 році виїхало з Австрії і Угорщини до Америки 312.000 осіб. Еміґранти вивезли готівки около 109 мілїонів а прислали з Америки 267 мілїонів через австрійскі банки 123 міл., угорскі банки 82, а почтою 62 міл. корон). Надвижка виносить отже 158 міл. корон, се є більше чим Австро-Угорщина платить заграницї при викупнї купонів від державних паперів. Значінє сеї позиції для торгового біляпсу монархії є величезне. Треба додати, що в квоті 267 мілїонів нема тих гроший, які переселенцї висилають з Америки в звичайних і порученних листах або привозять особисто з Америки. Крім того сума надісланого гроша мусить відносити ся до давнїйшого меншого числа еміґрантів, бо ті, що виїхали в 1906 р. ще найменше могли прислати. Тимто по оцінцї банків привезено з Америки в 1907 р. що найменше 350 мілїонів корон.

— **Сибірский рай.** Росія змагає за всяку цїну заселити сибірскі простори і обіцює переселенцям землю і грошеву запомогу. Навіть і у Америцї російский прихвостень Гладик у своїм „Поступі" пише величезні оголошеня, та вербує темних людий у сей сибірский рай. Несьвідомі селяни дають ся зведси і тисячі їх з цілої Росії виїздить на Сибір. Аж на місци бачуть, що одурено їх тяжко і хто має за що, утїкає чим скорше в рідні сторони. Так стало ся і з переселенцями холмскими. З тої ґубернії вибрали ся на Сибір тисячі селян, а тепер переважна їх часть вертає домів в найнужденнїйшім станї. Они розповідають, що в глубокім Сибірі визначено їм по 18 десятин лїса на родину. Рубати лїса нема там часу, тому палять їх на пни. Але земля там неурожайна, багниста, так, що навіть не оплатить ся заводити інвентар, який до того дуже дорогий. Переселенцї роздумали ся і хто мав ще яку готівку, покинув Сибір і вернув домів.

— **Як в Росії пють.** В 1901 році випили в Росії 49 і пів мілїонів ведер горівки. В пять лїт опісля то є 1906 році випили загалом вже 85 і пів мілїонів ведер, з чого виходить, що в 1906 році пропивала Росія денно не богато, лише півтора мілїона рублїв.

— **Пани забавляють ся.** В Льондонї відбуває ся тепер вистава котів. Позвозили їх з цілого сьвіта, тай котища їдять, або сплять та вигрівають ся на мягоньких подушочках з аксамітними заслонами. Премії виносять ріжні суми, почавши від сто долярів. Найвисша премія виносить 1000 фунтів штерлїнґів то зн. 5000 долярів і має її дістати один кіт перского роду. А віподнім містї на сьвітї нема такої нужди, як в Льондонї. Лїпше бути котом, як льондоньским робітником.

УРЯД „СОЮЗА".

Отець духовний „Союза": Стефан Макар, 11 May St., Ansonia, Conn. Phone 46—12

Головний Уряд „Р. Н. С." на роки 1906—1908.

Предсідатель: Константин Кирчів, 140 Essex St., Jersey City, NJ.

Місто-предсідатель: Іван Парилак, Terryville, Conn.

Касієр: Алексій Шаршонь, 524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий: Семен Ядловский, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий: Теодозий Лабонский, Box 76, Jersey City, N. J.

Радні: Т. Талпаш, Shamokin, Pa. Лев Моніть, Lansford, Pa. Михайло Беля, Holyoke, Mass. Матій Семенюк, Sayre, Pa. Андрій Овсак, Trauger, Pa. Ф. Поливка, Hazleton, Pa.

Контрольна Комісія. Л. Левицкий, Shenandoah, Pa. Осип Стеткевич, Shamokin, Pa. О. Калакука, 91 S. Washington Ave. Scranton, Pa.

Головний організатор: Семен Ядловский, Box 76, Jersey City, N. J.

Вступайте до Союза!

„Союз" — одинока руско народна організація в Америці.

Принимае членів від 1 року до 40 літ житя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерти члена класи „А" (ціле посмертне) $1000.00.

В разі смерти члена класи „В" половину посмертного $500.00.

Посмертне за жінку або мужа члена класи „А" 400.00 дол.

Посмертне за жінку або мужа члена класи „В" 200.00 дол.

Посмертне за діти від 15.00 до $300.00.

В разі утрати: а) обох очий віг або рук $1000.00,

б) одної руки, ноги або ока $500.00.

Слє отець родини в шпиталі божевільних, Союз платить що року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союза.

Важне для II II. Секретарів Р. Н. Союза

Повідомляю рав на все, що всі гроші належачі до каси Р. Н. Союза посилає ся так: на money-order ах або чеках виписує ся імя Alex Sharshon. Shamokin, Pa. Дальше так записаний money-order або чек ве посилае ся до Голов. Касієра, але враз з виказами до Голов. Секретаря. Головний секретар опісля відсилає їх до Голов. Касієра.

С. Ядловский, Голов. Секретар.

Читайте!

1. На підставі ухвали Конвенції „Союза", кожде братство принадлежне до „Союза", повинно мати отсі книжки:

1) Книжку членів (іменослов).

2) Книжку місячних складок.

3) Книжку касову і протоколову.

На сі книжки повинно кожде братство заслати 5 долярів до касы „Союза"

Посмертні вісти.

Ч. 368 і 445. КВІТ $500.00 на пятсот долярів, котрі п. Антоніна Бобак отримала яко посмертну запомогу по мужу Андрею з Гол. Каси Рус. Народн. Союза в Америці.

Ford City, Pa. 24. Січня 1908.

Антоніна Бобак.

Свідки: М. Слюменда, Ник. Цепли.

Від місцев. уряду Р. Н. С. в Америці. Від. 63.

Ник. Цепли, предс.

Ч. 399. КВІТ $400.00 на чотириста долярів, котрі п. Антоніна Бобак отримала яко посмертну запомогу по мужу Андрею з Гол. Каси Руск. Нар. Союза в Америці.

Ford City, Pa. 24. Січня 1908.

Антоніна Бобак.

Свідки: М. Гунеда, Ник. Цепли.

Від місцевого Уряду Р. Н. С. в Америці. Від. 63.

Ник Цепли, предс.

Рух в відділах Р. Н. Союза

NEW YORK N. Y., тов. „Запор. Січ", від. 117. подає до прилюдної відомости, що в місяцю січню і лютім буде приймати ся нових членів без вступного. Мітинги тов. відбувають ся кождої другої суботи по першім під ч. 46 Ave. A., New York, N. Y.

А. Цурковский секр.

NEW YORK, N. Y. бр. св. Володимира, від. 108 подає до відомости всім членам, що слідуючий місячно-надзвичайний мітинг відбуде ся в суботу, дня 15. лютого, в гали призначеній під числом 155 Ave. C. Просить ся всіх членів, щоби зійшли ся в повнім числі, позаяк є кілька важних справ до залагодження.

К. Наконечний, секр.

NEW BRITAIN, CONN. бр. св. Тройці, від. 94. повідомляє, що вибрано слідуючий уряд: М. Струх предс. Ю. Лесяк кас.. І. Кліш секр. Адр.: John Klish, 38 Oak Str., New Britain, Conn.

Іван Кліш, секр.

AUBURN, N. Y. бр. св. О. Николая, від. 38. повідомляє, що новововибраний уряд на рік 1908 є слідуючий: М. Полянський пр. Тарбай з. пр., Ів. Мірyцкий секр., Ст. Мельник з. секр., В. Базарник кас. Мітинги відбувають ся в неділю по 15-ім. Адрес: John Mirucki, 40 Arlington Ave., Auburn, N. Y.

Ів. Мірyцкий, секр.

BUFFALO, N. Y. бр. св. Ів. Хр від. 15. повідомляє всіх членів, що на надзвичайнім мітингу дня 1-го февруаря, ухвалено, що кождий належачий до Р. Н. Союза член мусить ся явити на мітинг безусловно, чи він є з місцевости чи то з Niagara Falls, чи то з West Seneca. Єслиби член немав грошей заплатити для браку роботи, то все такой мусить прийти і повідомити про се уряд. Брацтво в такім случаю заплатить розмет за него на один місяць. Член, що не верне Братству заплаченний за него за один місяць розмет буде суспендований.

І. Лецишин, предс.
Ст. Воробель, секр.

SCOTTDALE, PA. бр. св. Ів. Хрест. від. 36. подає до відомости, що вибрано слідуючий новий уряд: П. Солоника предс., І. Бибель кас., Д. Фешсекр., Т. Ярош контр. Мітинги в першу неділю по 15-ім. Адр.: D. M. Lesz, Box 391, Scottdale, Pa.

Д. Феш, секр.

DUNMORE, PA. бр. св. П. і П. від. 114. подає до відомости, що вибрано слідуючий уряд: М. Станко предс., Гр. Чигра секр. фін., Гр. Курпіта секр., В. Гошко кас. Мітинги в четверту неділю в місяци у Ан. Чарика. Адр.: George Czihra, 215 Prospect Str., Dunmore, Pa.

Гр. Чигра секр.

Whitney, Pa., бр. трьох Свят. від. 35. подає до відомости, що вибрано слідуючий уряд: М. Волчек предс., Л. Смоляк з. пр., І. Возняк кас., О. Кузьмин секр., І. Сопчишак доз. тов. Адр.: John Kuzmyn, Box 28, Superior, Pa.

Іван Кузьмин секр.

BUFFALO, N. Y. Тов. Заокеаньска Україна, від 131. повідомляє, що вибрано слідуючий уряд: А. Колпан, предс., Ст. Канасевич, кас., В. Мельник, секр. Мітинги відбувають ся першої суботи по 15-ім під числом 120 Amherst Str. о 7-ій веч. Адр.: W. Melnyk, 71 Thompson St., Buffalo, N. Y.

Василь Мельник, скр.

Mc KEESPORT, PA. Сестр. св. Ольги від. 100. повідомляє, що вибрано слідуючий уряд: Ан. Дзяма предс., М. Каськів скр., М. Фрицко кас. Адр.: Mary Kaskiw, Box 49, McKeesport, Pa.

М. Каськів, секр.

McADOO, PA бр. Покр. Пресв. Діви, від 7 повідомляє, що вибрано слідуючий уряд: Анд. Капітула, предс., П. Фіфун з. предс., Ст. Поступак рек. секр., А. Янкович касієр, Т. Хвалик і Мацак дозорці каси, М. Парубочий фінанс. секр., Т. Ткач дверник, В. Чаклош кап., Й. Когут хорун., П. Нога, Н. Нестерюк, Ів. Копій, М. Мацак, І. Пухир, Ф. Рош, і П. Яцканич доз. хорих. Мітинги відбувають ся першої неділі по пятнайцятім в гали Димитрія Капітули. Адрес: Стефан Поступак, Box 68, McAdoo, Pa.

Ст. Поступак, секр.

ALLENTOWN, PA., бр. св. А. Мих., від. 147. взиває членів, щоб безусловно усі явили ся на мітинг дня 16. февр. Важні справи до полагодження. Неявивший ся член заплатить 50 цит. а урядник 1.00 дол. кари.

Л. Хемій, предс.,
С. Клєман, кас.,
Д. Клєман, секр.

Перт Амбой, Н. Дж. Тов. „Запорожска Січ", відділ 155 повідомляє всіх своїх членів, що річний мітинг відбуде ся дня 15 февр. с. р. о год. 7-ій вечером в руский гали, 112 Charley Str. Perth Amboy, N. J. Буде вибирати ся новых урядників і хто не заплатить всіх своїх залеглостий, буде виключений з Тов. і Р. Н. С. Котрий член не явить ся на мітинг, заплатить 50 цнт. кари а урядник 1.00 дол.

За уряд:
С. Вархол прдс.
К. Пелешак скр.
П. Кріль кас.

SAYRE, PA. бр. Благовіщення Пр. Богородиці від. 107 подає до відомости всім членам, що річний мітинг відбуде ся 16 лютого с. р. в тій самій гали, що все, на котрий то мітинг має кождий член прийти і свої довги що до брацтва вирівнати; також буде ся вибирати новий уряд. Неявивший ся член платить 1.00 дол. кари.

M. Semeniuk
Box 282
Sayre, Pa.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

як пошукования знакомих, оголошеня балів, представлень, сходин і т. п. друкуєм в „Свободі" по ціні одного цента від слова а один раз. Гроші треба прилати наперед.

АМАТОРСКЕ ПРЕДСТАВЛЕНЄ

штука в 3-ох актах

„ПАН ПИСАР"

відбуде ся заходом бр. св. о. Николая в Перт Амбой, Н. Джи дня 24-ого февр. 1908 р. в гали „Pulaski Park" 730 State Str.

Ціни місць по 50, 35 і 25 цнт.

На се представлене усіх чесних людий запрашає 4—8

Комітет.

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює Бр. св. О. Николая в Вилкебери, Па. дня 15-ого февр. 1908 в Гінгер гол 537 N. Main Str. Wilkes Barre, Pa.

Початок точно о год. 2-ій по полудни. Вступ для мущин по 25 цнт., для женщин безплатно.

Весь дохід призначений на нову церков П. Д. Марії.

Запрашає усіх Руснів і Русинок Комітет. 4—7

БАЛЬ УСТРОЮЄ

Товариство Любов, в. 45 Р. Н. Союза, в суботу, 15-го лютого, в New Akademy Hall 523-25 S. 4-th Str Філядельфія, Па. Початок о 7 вечером.

Запрашає ся всіх хто тілько любить весело і приміpно забавити ся. Трунки, закуска і музика найдобрійші.

6—7 І. Кречковский прдс.
С. Деиків кас.
О. Ткачук скр.

НЕРШІ ВЕЧЕРНИЦІ І БАЛЬ

відбудуть ся стараньем молодої парафії в Бостон Масс. дня 21 лютого 1908 р. в Swartz Hall 15 Leweret Str. Boston, Mass.

Початок забави від години 7 вечером до годины 6-ої рано. До вспільного удiлу запрошуємо в загалі всіх з Бостон і околиці. Ціна твкету для мужчини а женщиною 1. доляр

За добру забаву ручить: 4—8 Комітет.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

устроює Товариство „ЛЮБОВ", від. 45. Р. Н. С. в суботу 15-ого Лютого с. р. в New Acadefy Hall 523 S. 4th Str., Филядельфія, Па. Початок о 7-ій год. вечер. Вступ для мущин 15 цнт., для женщин по цнт.

ДЕ Є

Нестор Огоновский, з Гусятина, Галичина. 10 цьвітня 1907 р. бачилисьмо ся в Гамбурзі, де він залишив ся з невідомої мені причини. Хтоб о нім знав, або він сам, нехай напише на адресу:

. . . . . Wasyl Pasicznyk
2760 S. 2nd St., St. Louis. Mo.

ДЕ Є

Михаіл Габура, з Фльорянки повіт Грибів, Галичина? Ще року 1902 завербовав ся до U. S. Army за моряка на корабель Helena і довший час перебував в Shangay China. В октобрі 1905 р. був увільнений, а в февруари 1906 р. мав знаходити ся в Onaconda Montana. Хтоб о нім знав або він сам зволить про се донести на адресу: 5—8

N. Habura, Postmaster
Excelsior, Pa.
Northumberland Co.

ДЕ Є

Іван Мачищак, походячий з села Бук, пов. Балигород, Галичина. В Америці є уже 15 літ і з початку перебував в Пенсильвенії. Хто скорше повідомить мене де він живе або де він помер, одержить 10 долярів надгороди. Адрес: Rev. V. M. Mirossav, 62 Ast Str., Yonkers, N. Y. 7-11

ДЕ Є

Павло Яхвяк родом з Омільника повіт Лісько, Галичина. Хтоб о нім знав, або він сам зволить написати на адресу:

Fedor Jachwak.
Box 331, West Pawlet, Vt.

ДЕ Є

Петро Битметюк, родом з Хлібичина лісного, пов. Коломия, Галичина. Пошукує єго брат его, що тому 3 місяці прибув до Америки. Хтоб про него донiс, де він є дістане 5 долярів надгороди. John Byhmetiuk, 281 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y. 5-8

НА ПРОДАЖ

1) 28 моргів грунту в Устю Руским, а до того і громадский ліс. Заміню рівнож за американьску фарму або дім.

2) 275 фунтів руских даробних черенок від 6 до 28 пунктів і всякі книги.

Голосити ся до:

D. Saley 6—10
Bridgeport, Conn.

ПОШУКУЄ ПОСАДИ

півець церковний з красним тенорови голосом, знає вести хоральний съпів, грає на орґанах і фіс-гармонії. Адр.

Konst. Zaliszczuk
Kates, Mich 12 Camp. 4-7

Допись.

Ансонія, Конн.

Хочу пару словами відповісти якомусь божевільному, „Иванови Непереминикованому", який в другім числі хрунівско-батярского „Поступа" в дописи під заголовком „Якъ ся одбила Сотерска парада въ Ансоніи, Кон." виспав ся з пашкеiлями так на нашого епископа, як съвященника і парохію. Над сим безличино-брехливим пашквільом ломав він собі голову від 5-ого октобра 1907 року аж до януара 1908 р. щоб лиш накопичити цілу купу свинства на владику, съвященника і других. Я заявляю, що на всі базграннин сего дурачиска годі відповісти, бо се все є одна велика брехня. Се непереминкованне сь...е рило брешe, що Преосьвященний приїхавши на діпо упав на блаçчаниці, що американьскi бойси за ним викрикували, що в церкві з переструху плів дурниці, що наш съвященник враз з своїми дураками змінив церковний чартер і т. д. Все се від початку до кінця, се підла, нікчемна брехня!... Кождий, хто був при повитанью нашого епископа на діпі, бачив, кілько там було народа, так що і ґлiн не було де кинути, не то падати чоловікови. Кождий бачив те одушевлене і радість, з якою витали люди нашого Владику, кождий чув поучаючі проповіди Преосьвященного і не міг наслухати ся. Щоб приїхало і десятью навіть бородатих батюшків, то хруні з гатунку тих, що пишуть до „Поступ-ах" не годні були уладити такої паради. Та і проповіди Преосьвященного допишувателъ „Поступа" зовсім певно не чув, лиш під той час хрунів певно десь коло барів своєю піяцкою пикою, бо колиб був чув, то певно був би ся навернув та не виїздив з такими плюгавством. Рівнож і чартеру церковного ніхто не змінював і він який був при основаню церкви, такий лишив ся і до тепер. А те, що нас безнастанно наклинкують у „Свiті", щоби ми приступили до православія, за обіцянку, що будем мали подати помічну руку ми відповіло: Спасибіг, теплий кожух, лиш не для нас шитий!... Ми собі самі дамо раду, помочи бродатого батюшки не просимо, не потребуємо та хочемо вмирати в тій вірі, в якій ми ся родили. А з усяким непрошеним „Иванам Непереминкованим" які для того, що не мають що ритти, бо тепер підчас морозів всякі гної і зайца позамерзали, починають пхати свої носи у нашу парохію, скажемо, що у нас суть добрі оборонці, які кожду скотину, що виперла ся своєї віри і народности, биють...

Греко-кат. з Ансонії.

Протокол і „Заява" Руского Народа

в мітингу, дня 19 Януаря 1908 р.

Предсідатель о. Е. Бурик отворив засіданє молитвою. На дочасного секретаря був покликаний дяко-учитель Михайло Бабій.

О. Е. Бурик в довгій і краснорічивій бесіді представив народови зібраному числом 400 тяжке положене нашого Преосьвященного Еп. Сотера Ортиньского, іменно, що на кождім кроці вороги чигають, і радiб позбутись нашого Владику, що віддає єго роботі, особливо ті самі люди і съвященники роспинають нашого Епископа, котрі недавно тому так розбивались за тим Епископом, і по фарисейски єго витали.

Зібрані з великим обуренєм кричали „Ганьба зрадникам і запроданцям Руского народа!"

Дальше о. Е. Бурик запитуєсь, чи клівляндска парохія хоче мати голову над собою, т. є чи хоче піддатись під власть руского гр. кат. епископа? Зібрані одноголосно заявили, що узнають над собою свого руского гр. кат. Епископа, но айриского ніколи не узнають, що церков і церковні мастки передають на руки Владики і що годять ся платити 5 процент від доходів т. є. на удержанє Епископа.

Ухвалено вибрати 12 членів, аби гі з съвященником тоє діло на корті довершили. Вибрані: О. Е. Бурик, Мих. Лупак, Осип Синяк, Ілія Секерак, Мих. Пілат, Іван Ількович, Лука Бибель, Олекса Ратіца, Мих. Чегін, Андрій Бабінчак, Сим. Брунарский Іван Попадич і Іван Пригода.

Михайло Бабій вносить, аби той протокол був оголошений в газеті „Свобода". Понеже московфільска „Правда" і „Вістник" голосять всякі протоколи, та чванять ся своєю хитростию і злобою, тим що потрафлять нашого Владику несправедливо чернити по уличному і хуліганьски осуджувати, так і наша парохія най покаже і дасть приклад для других збаламучених громад всякими чорносотенцями — що ми робимо і як відносимось до нашого Владики. Се внесене з великою радостию і одушевленєм було приняте. Ухвалено — аби при кінци протоколу була уміщена слідуюча „Заява".

Отсим подаємо до загальної відомости —: і Їх Преосьвященства, що ми, члени церковної громади при церкві св. Ів. Крестителя в Клівлянд, Огайо, з нинішнім днем передаємо нашу церков і церковні мастки на руки Їх Преосьвященства, Епископа Стефана Сотера Ортиньского. Ми яко вірні сини гр. кат. віри і руської народности, висказуємо нашому Владиці свою синівску любов і преданність, і поручаємось під Їх Преосьвященьства Отцівску опіку.

Дано в Клівлянд, Огайо, 4-ого Февр. 1908.

О. Е. Бурик,
Мих. Лупак,
Осип Синяк,
Ілія Секерак,
Мих. Чегін,
Сим. Брунарский,
Мих. Пілат,
Ол. Ратіца,
Іван Ількович,
Ів. Попадич,
Ів. Пригода,
Андрій Бабінчак,
Лука Бибель,

(Печать.)

Мих. Бабій, дочасний секретар парохіяльного мітингу.

Адресар Братств Р. Н. Союза.

Єсли хто найде похибку в адресарі свого братства, нехай сейчас повідомить про се редакцію

Від. 119. Бр. сьв. Арх. Мих. в Латроб, Па. Гр. Субецкий пред., М. Павлісінич, кас., Ів. Копча секр. Міт. третої неділї що місяця. Адр.: John Kopcha, Latrobe, Pa.

Від. 120. Бр. Пр. Богор. в Спенглер, Па. Н. Тракало. предс., М. Смарш, кас., М. Белей, секр. Міт. в неділю по 15-тім. Адр.: Mike Belley, Box 205, Spangler, Pa.

Від. 121. Бр. сьв. Ів. Хр. в Трентон, Н. Дж. Ст. Врабель пред. І. Ґудак кас., Л. Станлей секрет. Мітинґи відбувають ся в кожду трету неділю місяця в рускій школї при ул. Ґрент. Адр.: L. Stanley, 350 Centre St. Trenton, N. J. ....

Від. 122. Бр. сестр. Пр. Богор. в Трентон, Н. Дж. М. Черемшак, предс., А. Адам, кас., М. Гудак, секр. Міт. в кожду 2-гу неділю місяця. Адр.: Mary Hudak, 43 Adaline St., Trenton, N. J.

Від. 123. Бр. Пресьв. Діви Марії в Скрентон, Па. П. Кирилюк предс., Гр. Мрикало касієр, Йосиф Запоточний, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім в Lukan гали на Pine Brook. Адр.: J. Zapotoczny, 624 Philo Str., Scranton, Pa.

Від. 124. Бр. сьв. О. Ник. в Ормрод, Па. **Бончак Петро, прдс.** Бабюк Стеф. кас., Онушка І., секр. Міт. в кожду третю неділю місяця. Адр.: I. Onuszka, Box 94, Egypt, Pa. Lehigh Co.

Від. 125. Бр. сьв. Мих. в Леквин, Па. Ф. Скрип, предс., Ст. Козел кас., Адольф Риш секр. Міт. 10-го в місяцю. Адрес: Adolph Rysz, Box 194, Laquin, Pa.

Від. 126. Бр. сьв. Мих. в Біверделл, Па. М. Сентелік пр., М. Сливка секр., Ґ. Буковиньский кас. Мітинґу в кожду трету неділю місяця. Ад.: Mike Slifka, Box 1091, Beaverdale, Pa.

Від. 127. Бр. сьв. О. Николая в Бофало, Н. Й. Ник. Буката, предс., Василь Шелесть, кас., Ст. Козій секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім. Адрес: N. Bukata, 24 Gay St., Buffalo, N. Y.

Від. 128. Бр. сьв. Андрея в Лорейн, О. А. Русенко предс., І. Шурґот кас., А. Ґалянка скр. Мітинґи в першу неділю по 15-ім в гали на Савт Бродвей. Адр.: A. Galanka, Box 125, Lorain, Ohio.

Від. 129. Бр. сьв. О. Ник. в Сайксвил, Па. Н. Домбровский, предс., І. Кантор, кас., С. Прочко, секр. Міт. в другу неділю по першім кождого місяця. Адр.: S. Proczko, Box 78, Sykesville, Pa.

Від. 130. Бр. сьв. Фльора і Лавра в Піттсбурґ, Па. Т. Ґут, предс., Т. Волчко, кас., П. Кульчицкий, секр. Міт. в першу неділю по першім. Адр.: P. Kulczycki, 1210 Bingham St. Pittsburg, Pa.

Від. 131. Товариство „Заокеаньска Україна" в Бофало. Н. Й. А. Корпан предс., Ст. Канасєвич кас., В. Мельник секр. Міт. в першу суботу по 15-ім під числом 120 Amherst St. о 7-ій веч. Адр.: W. Melnyk, 71 Thompson St., Buffalo, N. Y.

Від. 132. Товариство „Січ" в Мікіспорт, Па. Т. Каськів предс., Д. Хоціньский кас., П. Пастирнак секр. Міт. відбувають ся в другу неділю по 1-ім в гали церковній. Адр.: P. Pasternak, Box 82, McKeesport, Pa.

Від. 133. Бр. сьв. О. Николая в Нюарк, Н. Дж. М. Цюпрак предс., Д. Грицей кас., Д. Іванишин, секр. Міт в першу суботу по 10-ім. Адр.: A. Iwanyszyn, 43 Rankin St., Newark, N. J.

Від. 134. Бр. сьв. Ник. в Ернест, Па. Ю. Спонток, предс., М. Кузьмович секр., М. Тартін кас., Міт. в 2-гу неділю місяця. Адр.: G. Spontak, Box 7, Ernest, Pa.

Від. 135. Бр. сьв. Георгія в Смок Рон, Па. Н. Лавер, предс., М. Мандзяк, кас., А. Клим, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім. Адреса: Anthony Klym, Box 26, Smoke Run, Pa.

Від. 136. Тов. „Січ" в Карнеґі, Па. Я. Гойсан, предс., Гн. Пенґрин кас., В. Касків секр. Міт. в неділю по 8-ім. Адрес: W. Kaskiw, Box 263, Carnegie, Pa.

Від. 137. Бр. сьв. Георгія в Вест Сити, Па. Ів. Чуль, предсід., П. Манцьо, кас., І. Горох, секр. Мітинґи відбувають ся в другу неділю по першім в гали П. Манька, 616 Ingham Av. Адреса братства: J. Horoch, 619 Center St., West Seneca. N. Y.

Від. 138. Товариство Івана Наумовича в Филадельфії, Па. К. Смакула прдс., І. Боднар кас., С. Мурянка, секр. Мітинґи відбувають ся в трету неділю місяця. Адрес: S. Murianka, 3 R. 213 Poplar St., Philadelphia, Pa.

Від. 139 Бр. Пр. Богор. в Ойл Сити, Па. Петр. Бурак предс., Андр. Бурак кас., Й. Романчак секр. Міт. в 2-гу неділю по першім. Адр.: Jos. Romanczak, Box 476, Oil City. Pa.

Від. 140. Бр. сьв. Арх. Мих. в Йонґставн. О. К. Шелевач. пред., Ст. Гринько кас., Ілько Сушко скр. Міт. в 2-гу неділю по першім. Адр.: I. Suszko, 1125 W. Ryan Ave., Youngstown, O.

Від. 141. Бр. сьв. О. Ник. в Литл Фалс, Н Й. І. Корчиньский, предс., В. Млічковский, кас., Ст. Городиский, секр. Міт. другої неділї по першім. St. Horodynsky, 110 Furnace St., Little Falls, N. Y.

Від. 143. Бр. сьв. Димитрія в Віндбер Па. А. Лишеґа пред., Ю. Боклах, кас., Ст. Мацко, секр. Міт. послідної неділї в місяцю. Адр.: St. Macko, Box 277, Windber, Pa.

Від. 144. Тов. Тисьмениця в Ню-Йорку. Мих. Угорчак перд., П. Підлуский, кас., Ів. Коцкий, секр. Мітинґи відбувають ся кождої першої і третої суботи в місяцю під ч. 134 „Tompkins Square Hall" E. 7-th St. Адр: **John Kocki 319 E. Houston Str. New York, N. Y.**

Від. 145. Бр. Неп. Зач. Пресьв Бог. в Алтона, Па. Ф. Сенків предс, М. Хробак кас., Ів. Кучаповский секр. Адр.: John Kuchapowskyj, Box 572, Altoona, Pa.

Від. 146. Бр. сьв. П. і П. в Мікісракс, Па. Ст. Блажовский, предс., Й. Михневич, кас.. Ів. Фаль, секр. Міт. 3-тої неділї по першім Адр.: John Fall, Box 665 McKees Rocks, Pa.

Від. 147. Бр. сьв. Арх. Мих. в Алентовн, Па. Л. Хемій, прд.. Ів. Клемаць кас., Д. Клеман, секр. Міт. що третої неділї по пол. о 4 год. Адр.: D. Kleman, 720 N. Second Str, Allentown, Pa.

Від. 148. Бр. сьв. О. Ник. в Каліфорнії, Па. Іван Бриндзя прд. Н. Бибель кас., Д. Кіра секр. Мітинґи в кожду першу неділю по першім. Адр.: D. Kira, Box 32, California, Pa.

Від. 149. Бр. Пресьв. Богородиці в Вест Сенека, Н. Й. Т. Петришин предс., В. Козак кас., М. Павлик секр. Мітинґи по 10-тім в неділю. Адр.: Mike Pawlik, 545 Ingham Ave., West Seneca, N. J.

Від. 150. Бр. сьв. О. Николая в Ірвона, Па. П. Дорошич предс., М. Паславский кас., Алек. Сікоряк, секр Адр.: A Sikoriak, Box 55, Rosebud, Pa. Clearf. Co.

Від 151. Бр. пресьв. Діви Марії в Алентавн. Па. Євка Заморска, предс., М. Осейчук, кас., Паранька Трач, секр. Адрес c/o Rev. Nestor Dmitrow 720 2nd St., Northampton, Pa.

Від. 152. Бр. Пр. Бог. в Гомстед, Па. М. Греха пред., А. Юґаш кас., М. Болойк секр. Адр.: M. Boloik, 541 4th Ave., Homestead, Pa.

Ali. 153. Бр. сьв. О. Ник. в Бервик, Па. Ник, Слепко, предс., Ів. Бурлич, кас., А. Мацко, секр. Міт. по 10-ім в неділю. Адр.: And. Macko, 315 Station B. West Berwick, Pa.

Від. 154. Бр. сьв. П. і П. в Ню Брітейн, Конн., П. Зятик, сек., Мітинґи відбувають ся кожду першу неділю в місяци. Адр.: M. Ziatyk, 24 Clark St., New Britain, Conn.

Від. 155. Товариство Запорожска Січ в Перт Амбой, Н. Дж. Предсідатель Семен Вархол, предс., П. Кріп, кас., К. Пелешак, секр. Мітинґи другої неділї в місяцю. Адрес: K. Peleshak, 706 State St., Perth Amboy, N. J.

Від. 156. Братсво сьв. Петра і Павла Шатерой, В. Ва. Йосиф Федро, предс. Кирило Карляк, кас., Іван Савкулич, секр. Адр.: John Sawkulycz, Box 103, Chattaroy, W. Va.

Від. 157. Братство сьв. Димитрія, в Донора, Па. П. Ятчишин пр., Н. Кічан, секр. С. Яблоньский. кас. Адр. N. Kiczan, Box 194, Donora, Pa.

Від. 158. Братство сьв. Володимира, Ню Кенсінґтон, Па. Василь Сич предсідатель, Василь Кузьмиха, кас., Петро Кузьмиха, секр. Мітинґи в другу неділю по першім. Адр. Peter Kuzmyha, 1252 4th Ave., New Kensington, Pa.

Від. 159. Братство сьв. Петра і Павла в Геркімер, Н. Й. Михайло Бурчицкий предс., В. Турчан кас., В. Загребельний скр., Мітинґи другої неділї по першім в гали Петра Радзєвского ч. 459 корнер Кінґ стр. Адр.: W. Zahrebelny, 226 Stimson Str., Herkimer, N. Y.

Від. 160. Братст. сьв. Юрія в Jamaica, L. I., N. Y. Яко Притика, предс., Петро Болюх, кас., Стефан Вергун, секр. Мітинґи в неділю по десятім. Адр.: Steph. Werhun, 121½ Rokawry Road. Jamaica, L. I N. Y.

Від. 161. Братство сьв. Петра і Павлаі Товер Ситі, Па. Ґ. Замбар, предс.. Горняк. кас. Михайло Люц секр. Мітинґи відкожду неділю по 15. Адр.: M. Lutz, Box 141 Tewer City, Pa.

Від. 163. Товариство Зоря Edmonton, Alta., Can. Лазорук Ґабрієль, предс., Павло Рудик, кас., Василь Семака, секр. Адреса: Semeka Wasyl, 413 Izabella St.. Edmonton. Alta. Canada. Мітинґи відбувають ся другої неділї по 1-м.

Від. 164. Бр. сьв. Йоана Хрестителя в North Hadley, Mass. Іван Яцишин предс., Ілько Бак кас., Гілєр Бішко секр. Мітинґи відбувають ся третої неділї в місяцю в гали п. Г. Бішка. Адр.: Harry Bishko. Box 132, North Hadley, Mass.

Від. 165. Бр. сьв. Йоана Богослова в Пітсбурґу, Па. Сенько Дволїт предс, Пилип Бабіцкий кас., Іван Паславский секр. Мітинґи відбувають ся в трету неділю по 1-шім в гали Просьвіта під ч. 109 7-th St. Адр.: John Paslawski, 1212 Gorman Alley, Pittsburg, Pa.

Відд. 166. Бр. сьв. АА. П. П. в Барнесборо. Па. І. Уода, предс.. М. Чорний кас., І. Гуфрей секр. Мітинґи в першу неділю по 15-ім. Адр.: John Gufrej, Box 27, Barnesboro, Pa.

Відд. 167. Бр. сьв. АА. П. П. в Cumbola, Pa. В. Шпунар пр., Й. Алекс кас., С. Грабар секр. Мітинґи в першу неділю по першім. Адр.: Sem. Grabar, Box 36, Cumbola, Pa.

Відд. 168. Бр. сьв. О. Ник. в Amsterdam, N. Y. К. Юркевич предс., Н. Рельо кас., Д. Михальчишин секр. Міт. в першу суботу по першім. Адр.: D. Mychalchyshyn, 41 Milton St., Amsterdam, N. Y.

Відд. 169. Бр. сьв. Ів. Хрестит. в Скрентон, Па. І. Дрозд прд.. І. Скірчак кас., Л. Демко скр. Мітинґи в четверту неділю в місяци під ч. 425 Erming Ave. в церков. гали. Адр.: Lesko Demko, 440 Alder Str., Scranton, Pa.

Відд. 170. Бр. сьв. Ів. Хрестит. в Chauncy, Pa. (Luz. Co) В. Ґрещук. предс., М. Муцак. кас, І. Терпливець, секр. Мітинґи відбувають ся другої неділї по 1-ім в гали І. Терпливець. Адр.: Ilko Terplywec. Chauncey, Pa., Luz. Co.

Від. 171. Тов. „Запор. Січ" Pittsburg, Pa. Адр.: And. Andrec, 5107 Dresden Alley, Pittsburg, Pa.

Від. 172. Бр. сьв. П. і П. Saltburg, Pa. Адр.: John Sluzarik, Box 175, Saltburg, Pa.

Від. 173. Бр. сьв. Ольги, Cleveland, O. Адр.: Mich. Bagey, 2474 E. 2nd Str., Cleveland, O.

Від. 174. Бр. сьв. О. Ник. Oxford Furnace, N. J. Адр.: Jos. Yushkevicz, Box 100, Oxford Furnace, N. J.

Від. 175. Бр. сьв. О. Ник. в Detroit, Mich. Н. Сьвітлицкий пред., Анд. Вовк секр., Ів. Мялковский кас. Мітинґи в першу суботу по 15-ім в гали на 97 Gilber Str. Адр.: Andro Wowk, 1182 Military Ave. Detroit, Mich.

З новим 1908 роком в Києві заходом Українського видавництва „РАНОК" друковати ся буде новий збірник
„Українська Муза"
Поетична антольоґія під редакцією Олекси Коваленка в 12 випусках; виходитиме 1 число кождого місяця починаючи з 1 січня (января). В антольоґію увійдуть твори всїх українських поетів. В кождім випуску будуть твори 10 поетів (більше, як по 100 поезий) нових і вже друкованих раньше, з портретами і біоґрафіями поетів, заставками і вінєтками. Збірник буде великого формату і матиме до 1.200 ст. Ціна кождого окремого випуску 25 коп., з пересилкою 30 коп.; а по передплаті 2 рублї за всї 12 випусків, з пересилкою 2 р. 50 к. Можна на виплат: 1 руб. зараз, 1 руб. 1 марта і 50 коп. 1 липня (юлія). Гроші посилать: Київ. Іванівска улиця ч. 75 Олексї Коваленкові.